

Poštnina plačana v gotovini

Bogoljub

Februar 1936

VSEBINA:

Pesem: Borilec z Dolorozo. (Sv. Gabriel ž. M. b. — SS.). — Članki: V zarje lurdске... J. — Duhovna izložba za Katoliško akcijo. (A. V. M.) — Blagor čistim: 2. O, kako lep je čisti rod. (Dr. Fr. Jaklič.) — Jezus išče duš-žrtev. (M. E.) — Iz vsakdanjega življenja: 2. Na boj, na boj! (J. Langerholz.) — Stoji, stoji tam sivi samostan. (Popotni.) — Listek: Janec Ovsenik. (Benz-Pucelj. Dalje.) — Na cilju. — Pesmi: Svečnica. (Fr. Neubauer), Hostija za hostijo (M. Elizabeta). — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. Mar. družine. — Razno: Martin Koje in lurdski čudeži. — Naše slike. Dobre knjige. Odpustki in dr. — Devet slik v bakrotisku. — Slika sv. Gabriela ž. M. b. na ovitku.

Cena „Bogoljubu“ celoletno: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Češkoslovaški 15 Kč, v Franciji 10 fr., v Ameriki — 50 Dol.

»Bogoljub« izhaja 12 krat na leto. — Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za februar 1936.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Edinost med katoličani. | Zajezitev mohamedanske nevarnosti.

Mesečni zavetnik: sv. Doroteja, dev. muč. (6).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Sobota	Ignacij, škof muč.	Izpeljava konkordata	Ljublj., spl. boln.	Celje, šol. sestre
2 Nedelja	4. po R. Svečnica	Srce Jezusovo v družinah	Ljub., bogoslov.	Petrovče
3 Poned.	Blaž, škof muč.	Apostolstvo mož in fantov	Trboje	Zalec
4 Torek	Andrej Korsini, sp.	Zavrnitev komunizma	Begunje pri Cerkl.	Gočovelje
5 Sreda	Agata, devica muč.	Zenini in neveste	Koroška Bela	Teharje
6 Četrtek	Doroteja, dev. muč.	Verska vzgoja mladine	Sela pri Šumb.	
7 Petek	Romuaid, opat	Duhovniški naraščaj	Kočevska Reka	
8 Sobota	Janez Mata, sp.	Širjenje dobrega tiska	Hotedršica	Grize
9 Nedelja	1. predp. Ciril Aleks.	Nedeljsko praznovanje	Mirna	Grize
10 Poned.	Školastika, devica	Naši ženski redovi	Lj., Lichtenurn	Sv. Peter v Sav. dol.
11 Torek	Lurška M. B.	Marijine družbe	Trstenik	Galicija
12 Sreda	7 sv. ustanoviteljev	Sv. oče in njegovi nameni	Zabnica	Polzela
13 Četrtek	Katarina Riči, dev.	Starši in vzgojitelji	Hotič	
14 Petek	Valentin, mučenec	Bolniki in njih strežniki	Rádovica	Kozje
15 Sobota	Favstin in Jov., muč.	Katoliške organizacije	Bela cerkev	
16 Nedelja	2. predp. Julijana	Pogostno sv. obhajilo	Zali log	Sv. Peter pri Str. g.
17 Poned.	Donat in tov. muč.	Spreobrnjenje grešnikov	Sp. Šiška v Ljublj.	
18 Torek	Simeon, škof muč.	Lepo zakonsko življenje	Lahovče	Podsreda
19 Sreda	Julijan, mučenec	Državniki in voditelji	Duplje	
20 Četrtek	Elevterij, škof m.	Svetost duhovnikov	Leše	Podčetrtek
21 Petek	Feliks, škof muč.	Visokošolci in inteligenti	Banjaloka	
22 Sobota	Petrov stol v Ant.	Misijonarji in misij. poklici	Št. Vid pri Brdu	Sv. Vid na Plan.
23 Nedelja	3. predp. Peter Dam.	Ljudski misijoni in duh. vaje	Kolovrat	Sv. Vid na Plan.
24 Poned.	Prestopni dan	Posvetitev dela in časa	Vavta vas	Sv. Marjeta na Pl.
25 Torek	Matiija, apostol	Zadostitve Srcu Jezusovemu	Novom., ž. boln.	Olimlje
26 Sreda	† Peperinica	Postna zapoved in duh pokore	Uršna sela	Dobje
27 Četrtek	Marjeta Kort., dev.	Rojaki v tujini	Šmartno ob Savi, red.	Pilštanj
28 Petek	Gabriel žal. M. b.	Brezposelni in trpeči	Preloka	
29 Sobota	Roman, opat	Priporočene zadeve. Umrli	Selo, Karmel.	

Prošnje in zahvale.

Mati M. B. priporoča svojo omoženo hčerko Mariji Pom., sv. Ani, sv. Antonu, sv. Lenartu in † Ter. Ledochowski za srečno potomstvo in odvrnitev vmešavanja neke osebe v zakon. — Slep otroci iz Kočevja se iskreno zahvaljujejo sveti Teréziji D. J. za zdrave neke matere, ki je bila v brezupnem položaju, pa so jo ponovno priporočili priljubljeni svetnici. — M. Č. (Sp. I.) se zahvaljuje † škofu Slomšek, ki je na njegovo priprošnjo ozdravel brat po nevarni telesni poškodbi.

dr. Fr. Dergane, kirurg, šef-primarij v p.

Borilec z Dolorozo

Sv. Gabrijel Ž. M. b.: 27. februarja.

*Moja je čast, da bil sem rojak
 bratu Frančišku,
 svetemu bratu.*

*Moja nečast, da razen v imenu,
 nisem v ničemer
 bil mu enak.*

*Oče je moj bil prvi meščan
 v mestu Assisi,
 v miljenem mestu.*

*Dober vzgojitelj, moder voditelj,
 v cenjenem mestu
 cenjen župan.*

*Kdor me je videl, vedel je vsak:
 Franc sem Possenti
 v družbi veselih;
 v krogu igralcev, v krogu plesalcev
 bil zmagovalec,
 prvi junak.*

*Bil sem bolan, oh! bridko bolan;
 trikrat telesno,
 dolgo duhovno...*

*Ti si, Devica, s čudežno róko
 prenaravnala
 v prejšnji me stan.*

*Moji si duši snela obroč.
 Soho so Tvojo
 nesli v sprevodu...*

*Mojim očem si temne luskinе
 z milim pogledom
 dvignila proč.*

*Danes sem zdrav in vidim in vem,
 kar je za mano
 krivo ležalo;
 kar je pred mano bilo zakrito,
 danes je jasno
 mojim očem.*

*Romar spokornik moj je spomin.
 Vstopil sem k bratom
 Pasijonistom.
 Vedno povsod jo zrêm Pasijonko;
 spremlja me Tvojih
 sled bolečin.*

*Z Bogom, vihrava moja mladost!
 Kristus je vtisnil
 bratu Frančišku čudežne rane.
 Ti si, Devica,
 vtisnila v meni
 svojo bridkost.*

S. S.

V zarje lurdske...

Enajstega februarja 1858 proti poldnevu, v bližini pozabljene vasi Lurd v Pirenejih.

Devica se je ozrla na nizkost kmečke deklice štirinajstih let, slabotnega zdravja, majhne nadarjenosti, zelo preproste pobožnosti: komaj zna svoj rožni venec!

Kakor Bog tako izbere tudi Marija to, kar je neznatno, da poniža napuh nevernega stoletja in površnih kristjanov.

Po enajstem februarju se Devica v brezmejni naklonjenosti še sedemnajstkrat pokaže ponižni Bernardki. Nekega dne pove, kako ji je ime in potrdi, da se Cerkev štiri leta poprej ni zmotila, ko ji je priznala čudovito odličnost: Brez madeža spočeta, Imakulata.

Ubogemu otroku naroči: »Želim, da bi ljudje sèm prihajali.« Sèm, v ta zgubljeni kraj... In res, nekatere dni se zdi, da od nepreglednih množic Lurd trepeta v pasu okoliških hribov.

Reče ji: »Hočem, da so tu procesije.« In okoli votline, vklesane v strmi hrib, se vijejo brezkončni sprevodi. Kjer se je prej slišalo le šumenje Gava, odmevajo hvalnice, ki žuboré iz tisoč in tisoč prsi.

Pravi ji: »Povej duhovnikom, naj mi tukaj zgrade kapelo.« In v tej divjini so duhovniki postavili baziliko.

Pravi ji: »Pojdi pit k studencu in umij se v njem!« Iznenada vznikne voda in se nikoli ne posuši; dela čudeže...

Kako resnično moli sv. Cerkev: »Danes se je prikazala na zemlji slavna Kraljica nebeška; danes je svojemu ljudstvu prinesla besede zveličanja in poroštvo mirú; danes se v praznovanju brezmadežnega spočetja angelski in človeški zbori veselo radujejo.«

Sv. Devica je hotela romarjev, procesij, bazilik, čudežnih ozdravljenj, dà; a hotela

je še kaj drugega. Njen končni namen je bil pritegniti duše. Zato se je Lurd spremenil v verno zemljo. Lurd, to je z drugo besedo v e r a, ki ne omahuje, vera, ki navdihuje drzne prošnje, vera, ki se sklicuje na izredno božjo moč in ki si upa prositi čudežev, vera, ki se kaže brez strahu pred ljudmi, vera, ki triumfira v navdušenih večernih »Credo (vérujem)«, vera, ki blesti v temi življenja kakor zvezde na nebu, kakor plamenice v rokah romarjev.

Lurd je tudi zemlja ljubezni. Marija ni hotela poklonstva množic prihraniti sebi. Za roko jih vodi k J e z u s u. Sin poveljuje Mater, Mati poveljuje Sina. Kakor da tekmujeta v obzirnosti in nežnosti; z njima pa tekmuje krščansko ljudstvo.

Jezus zahteva, da častimo njegovo Mater v brezmadežnem spočetju, Marija zahteva, da častimo Jezusa v Zakramentu njegove ljubezni. Tako se je Lurd prostrel v evharistično zemljo: nikjer se tako ne gnetejo okrog oltarjev, nikjer tako ne oblegajo obhajilne mize, nikjer bolj zbrano ne klečé pred monštranco, nikjer ji ne prirejajo tako zmagoslavnih sprevodov.

Lurd je končno zemlja krščanskega bratstva. Ti moške, ki potiskajo vozičke, ki se šibijo pod težkimi nosilnicami, to so bratski služabniki ubogih bolnikov, pa naj bo njih družabni položaj visok ali nizek. Te žene, ki izmed njih nekatere nosijo slavna imena, ki siromašnim trpinom postiljajo, jih umivajo in napravljajo, ki obvezujejo njih večkrat ostudne rane, to so njih sestre v Kristusu.

V Lurdu ljubezen, ki je polnost postave, raste, žari, pridobiva srca, ožarjena z Jezusovo in Marijino ljubeznijo.

»Kdor najde mene, najde življenje, in zajame rešenje iz Gospoda.«

J.

Duhovna izložba za Katoliško akcijo

Cerkev. V februarju se spominjamo nastopa sv. očeta Pija XI. na Petrovem prestolu. To spominjanje pa ne velja le osebi, ki je v sedanjem papežu izredno zaslužna; marveč tudi Cerkvi, ki jo vodi Sv. Duh. Svoje dolžnosti do papeža in Cerkve ne spolnjuje, kdor se ne zanima za papeževe opomine in odloke, bodisi da jih ne bere ali se ne ravna po njih. Dobri katoličani n. pr. niso, ki ne poslušajo papeže-

vih navodil o svetosti zakona, o socialnih vprašanjih itd. Naj se ti ljudje sami zase smatrajo za dobre katoličane; pred Bogom pa to niso.

D o m o v i n a. Ameriški državni tajnik Harry F. Payer je za blagostanje Amerike postavil sledeče gospodarske zapovedi, ki bi se mogle dati tudi naši domovini: 1. Ne živi preko svojih razmer, moja draga domovina. 2. Ne zgubi zaupanja sama v sebe.

3. Ne napravi mamona za svojega boga.
4. Bodi gospodar zlata, ne njegov suženj.
5. Ne trpi brezposelnosti med svojimi narodnjaki.
6. Dobro in pametno vodi svojo industrijo.
7. Ne trpi čudnega nasprotja: uboštva sredi bogastva.
8. Ne zanemarjaj svojega lastnega gospodarstva.
9. Svojih nalog ne smatraj za pretežke, pa tudi ne za prelahke.

Družina. Komur v družini ni več dobro, za tega bo tudi domovina kmalu pretesna; pomanjkanje družinskega čuta pomeni tudi pomanjkanje domovinske ljubezni. Ruski diktator Lenin ni nikdar poznal družinske sreče, zato je porušil vero in srečo v milijonskih ruskih družinah. Kolikor je v ljudstvu srečnih družin, toliko je sreče v deželi. Ako družina zboli, je bolno vse ljudstvo; ako se družina izrodi, postane ves narod izrodek. Ako se družina skvari, je pogibel gotova in nobena izobrazba in sila ne zadrži več tega poraza.

Duhovne vaje so v naših razburjenih časih potrebne vsakemu; zlasti onim, katerih posel in služba sta namenjena drugim. To so duhovniki, zdravniki, državniki, sodniki, odvetniki in drugi na važnih in

odgovornih mestih. V irski armadi opravljajo številni vojaki vsako leto tridnevne duhovne vaje. Apostoli Katoliške akcije se v zadnjih letih marsikje pomude celih osem dni v duhovni samoti. Čas, ki ga preživiš v duhovni zbranosti, je kakor seme, vrženo v dobro zemljo; prej ali slej prinese obilen sad.

Duhovnik. Skrb za duhovniški naraščaj je ena izmed najvažnejših zadev katoliške Cerkve. Od vsepovsod se čuje klic: Več duhovnikov. Ta klic bi morale slišati in uvaževati posebno matere. Duhovniški poklic se ne rodi v latinski šoli, ampak v naročju verne matere. Mati, ki res hoče imeti sina duhovnika, ga bo v to tudi zgodaj vzgajala in vzgojila. Mati slovečega kardinala Vaughana v Londonu je skoraj trideset let vsak dan eno uro molila pred Najsvetejšim, da bi svojim otrokom izprosila milost duhovniškega in redovniškega poklica. Izmed 8 njenih sinov je postalo 6 duhovnikov, in njene hčere, pet po številu, so postale redovnice. Stanovitna molitev matere ustvarja in ohranja duhovniške poklice. Matere, dajte Cerkvi dobrih duhovnikov!
(Še pride.) A. V. M.

Hostija za hostijo

*Naredi me majhno,
o hostija mala;
ti — Bog si neskončni,
jaz kaplja — brez stala.*

*O hostija skrita,
pogrezni me vase,
odvzemi me meni,
pritegni me nase!*

*Naredi me čisto,
o hostija bela,
kot limbar deviški
bi rada blestela.*

*O hostija, tiha
v monštranci si zlati,
nauči me vdano
trpeti, molčati!*

*O hostija sveta,
ti dušo posveti,
me uči svetniško
živeti, umreti!*

*Moj križani Jezus,
poglabljam se vate:
ti hostija zame,
jaz hostija zate.*

M. Elizabeta, O. S. Urs.

Blagor čistim

2. O kako lep je čisti rod!

Stvarnik je v človeško naravo položil družinski, spolni ali razmnoževalni gon, ki ga nagiblje, da vzame nase težke roditeljske dolžnosti. Za otroka je pa le v stalnem zakonu med enim možem in eno ženo dovolj poskrbljeno; zato je po Stvarnikovi nameri uresničevanje tega nagona dovoljeno le v zakonu.

Tudi zakonskim so meje dovoljenega strogo začrtane in določene. Tisti, ki vse te božje omejitve v zakonu izpolnjujejo, žive v zakonski čistosti.

Čistost neporočenih pa obstaja v popolni vzdržnosti od telesne sle, ki jo je Bog navezal na ta nagon. Tu govorimo o tej čistosti.

Kdaj torej more mlad človek reči, da živi čisto?

Čist ni le tisti, komur se ne vzbuja nobena skušnjava. Saj je — razen posebnih božjih izvoljencev — v vsakega človeka zaradi izvirnega greha prišla neurejenost in upornost razmnoževalnega nagona; sam od sebe se ta nažog javlja in hoče voljo pripraviti do privolitve; marveč tisti mladi človek živi čisto, ki ne kliče spolne sle. Kadar se mu pa ta sama od sebe javi, ne privoli vanjo, temveč se ji mirno, pa odločno zoperstavi.

Čisti človek se bo torej v mislih in željah, v besedah in v dejanjih do sebe in do drugih varoval in ogibal vsega, kar bi mu utegnilo priklicati telesno naslado; kadar se mu pa bo zaradi splošne izkvarjenosti človeške narave ali zaradi zunanjih vplivov proti njegovi volji sama oglasila, se ji bo pazno in vztrajno upiral. Skušnjava še ni greh, ampak je le mik in nevarnost za greh; ko jo človek v borbi preмага, se mu spremeni v dobro delo; in sicer je to dobro in zaslužno delo še tem večje, čim hujša in čim odločnejša je bila borba.

Blagor čistim!

Blagor mladeniču, ki brzda in zmaguje ta najsilnejši gon svoje narave! Blagor čistemu in sramežljivemu dekletu! Neprecenljiv zaklad nosita v svoji notranjosti. O, da bi se že iz nežne mladosti zavedala njegove vrednosti! Mnogi začno ta zaklad pravilno ceniti šele potem, ko so ga zgubili. Z veliko žalostjo in z grenkim domotožjem zdihujejo potem po njem.

Kaj je čistost? Kakšna sreča hodi z njo? Kaj zgubi, kdor čistost zapravi?

Čistost je pogum, moč in junaštvo.

Mlad človek je tako ponosen na svojo moč, na svoj pogum, na svoje uspehe. Kar zakipi v njem, če mu kdo zabrusi psovko: »Slabič si in bojzljivec.« In preizkusni kamen notranje moči je telesna zdržnost. Ko so se četam Aleksandra Velikega bližale nepregledne trume Perzijcev, ki so bili znani po svoji propalosti, je Aleksander zaklical svojim vojakom: »Ne plašite se, ker so vojaki, junaki pa ne!« In jih je res z lahkoto pognal v sramoten beg.

Ti telovadec ali ti prvak v sportu, ki se zvečer zmagoslavno vračaš domov, pa nimaš moči, da bi se uprl svoji strasti: vedi, da si velik slabič in bojzljivec! In ti dekle, ki se prizadevaš za telesno moč, čilost in svežost, a ne živiš čisto in sramežljivo: umazana cunjica si, ki žalostno frfota v neurju strasti! Ti pa, bolehnici in bledikavi

dečko, ki si nekam neokreten in ne znaš izrazov za sport: junak si, ako zmaguješ nad zverjo nečistosti.

Da, čistost je moč in junaštvo. Za čistost se zahteva več notranje moči in poguma kakor pa za druga velika dejanja. Porazi glede čistosti slabijo moč volje. Nečistnik ceni čistost, a je ves plah in šibek; njegova volja le še žalostno čivka: »Rad bi, želim,« poguma za vstajenje in zmagovanje pa nima. Koliko smešne nespameti je torej v očitku, ki si ga včasih pohoti vdan mlad človek upa izreči svojemu čistemu tovarišu: »Slabič si, ne upaš si!« Junak pač ni oni, ki ga je strast premagala, ampak oni, ki je ohranil svoje dostojanstvo in je zmagal. Kako besedi »padec, poraz« sramotno pečeta na ustnicah nečistneža!

Čistost je torej notranja moč, ki pa tudi telesno moč krepi in veča. Če nekateri ljudje, morda tudi zdravniki, hite zatrjevati, da je čistost nemogoča, jim ne verjemi, ker najbrž le svoje zablode s tem opravičujejo. Le tisti pravi, da čistost ni mogoča, ki se neče resno potruditi zanjo. Bog dopušča mlademu človeku tudi težke borbe, a le zato, da jih bo zmagal in ob njih okreplil svojo notranjo in tudi telesno moč in čilost. Le boji ustvarjajo junake. Kdor izgubi čistost, ima le še take kreposti, ki so zelo poceni.

Čistost je neodvisnost in svoboda božjih otrok.

Ob besedi »svoboda, nezavisnost« človeško oko kar zaiskri. Pa kakšen je njen pravi pomen?

Ker smo božje stvari in božja last, moramo spolnjevati voljo svojega Gospodarja. Svoboda torej ni tista razbrzdanost, ki ne priznava nikake oblasti nad seboj in nikake meje v sebi. Marveč resnično svoboden je tisti, ki si zna sam pravilno izbrati življenjsko pot in po tej poti iti. Tisti, kogar k dobremu ni treba siliti ne od zlega s silo odganjati, ampak si zna sam pravilno ukazovati in te ukaze spolnjevati. Tisti, ki je gospodar nad slabimi in nad nižjimi stranmi svoje narave, le oni je zares svoboden, ki dobro iz lastnega nagiba in iz lastnega hotenja izvršuje.

Ali čisti fant ni resnično svoboden? Le on si lahko porine klobuk na tilnik in veselo zauka, ker ni suženj strasti in nečiste navade.

Dekle, ki je v mišljenju in življenju čista in sramežljiva, je svobodna božja hčerka, pa naj jo tudi priklepa delo nase in naj je glede preživljanja še tako zavisna od drugih.

Zalosten je pogled na mladega človeka, ki ga vklenjenega ženo orožniki. Kako mu v obeh gori ponižanje! Še bolj trdo in še bolj sramotno ima pa nečista strast vklenjeno svojo žrtev. Verige čutnosti so težke in do duše režejo. Bridko je trinoštvo strasti, saj je nenasiljiva. Zver ima božjega otroka zvezanega in zaslužjenega; kolika nečast, koliko ponižanje! Zgubljeni sin je postal hlapec in strežaj svinjske črede.

Čistost je pa svobodnost.

Čistost je tudi sreča in veselje.

Vsak človek hoče biti srečen in vesel. Škof Slomšek se v pesmi vprašuje: »Preljubo veselje, oj kje si doma?« Tu in tam išče srečo, nazadnje jo pa najde le v čistem, poštemem srcu. Ker kdor je čist, ta ima vso notranjost lepo ubrano in je vse v redu v njem.

Skozi nobeno prizmo se svet in se stvari božje ne vidijo tako lepe in očarljive kakor skozi nedolžno oko. Le sramežljiv fant, le čista mladenka se zna od srca zasmeljati, da se zableste oči in da ves obraz zažari. Nečistniku je pa že na licu zapisana tema, ki mu dušo mori. Trde in ostudne poteze mu je strast začrtala. Njegov pogled je trd in oster. Ako se tudi zasmee, to ni iskren smeh radosti, ampak le suh krohot, temen odmev temne vesti. Kača se je prilazila v raj mladosti in je vse oskrunila in zastrupila.

Francoski vzgojni pisatelj Rousseau (Rusó) ni lepo živel. A se tudi on spoštljivo klanja čistosti, ko piše: »Mlad človek, ki je do 20. leta ohranil svojo nedolžnost, je med vsemi ljudmi najlepši in najljubkejši.«

Kajti čistost je tudi svežost in lepota.

Prava lepota ne obstaja v zunanjem lišpu in nakitju. Ne v zgolj »pravilnih« telesnih črtah in oblikah, ampak prava lepota je na onem obrazu in na oni telesnosti, na katerih se javlja lepa duša.

Čistost daje človekovi zunanosti lepoto in svežost. To so vedeli že stari narodi. Latinski pisatelj Tacit je pisal n. pr. o Germanih, da ostanejo dolgo časa mladostno krepki in lepi, ker čisto in vzdržno žive. Tako tudi na naših poštemih fantih in dekletih seva čar lepote, miline in svežosti. To znajo še bolj zapaziti in ceniti oni, ki so sami zabredli na kriva pota.

O mladostnih vzornikih sv. Alojziju in sv. Stanislavu poročajo, da je nadzemska lepota in milina sevala z njunega obraza in da so nekateri samo zato hodili z njima

v cerkev ali na vseučilišče, da so se poglabljali vanjo in potem odhajali boljši in plemenitejši.

Zato je znamenje čistosti lilija, ki je v rosnem poletnem jutru prvič odprla svojo snežnobelo čašo in je tudi prašek še ni oskrunil.

Pravijo, da je Bog človeku tri lepe reči pustil v spomin na srečo raja: zvezde, cvetice in otroške oči. DaD, lepe so nedolžne otroške oči. A še mnogo lepše so oči mladega človeka, ki si je za ceno samoopovedi in bojev neoskrunjeno ohranil svojo nedolžnost.

Čistost je vzgojiteljica k plemenitosti.

Med samoopovedjo in med rastjo duhovnih sil je v človeku tesna in nujna zveza. Človek se toliko dviga, kolikor si zna odreči. Premažovanje samega sebe je kakor jez, ki zadrži tok vode in jo potem smotrno in s povečano silo obrne, da vrši velika in koristna dela.

Nobeno dejanje pa človekovega mišljenja, hotenja in čustvovanja tako ne oplemeniti, kakor ga dosledna in vztrajna borba zoper nečistost. Spolna vzdržnost zahteva od mladega človeka včasih veliko odločnosti, a njegovo notranjo moč takoj potem zelo poveča in okrepi.

Čistost daje volji odpor zoper vse nizkotno. Čistost je vir lepih in plemenitih misli, načrtov in dejanj. Čistost je vzgojiteljica lepega in klenega značaja. Čistost je učiteljica idealnosti. Čist fant in čisto dekle sta zmožna in željna velikih žrtev za vzvišena dejanja. Le na čistih očeh odseva blesk visokih vzorov.

Mladino vzgajati k čistosti se pravi vzgajati jo za svetle ideale, tudi za ljubezen do naroda in domovine. Vzgoja, ki prezira negovanje čistosti in sramežljivosti, je protinacionalna in protinarodna vzgoja. Mladina brez čistosti bo mladina brez lepe ljubezni in brez požrtvovalnosti.

Čistost je torej združena z vsestranskim blagoslovom. Blagor čistemu človeku! Blagor njegovim domačim! Blagor vsej njegovi okolici!

Ako bi Bog dovolil, da bi človek smel črtati eno izmed njegovih desetih zapovedi, bi mnogi črtali šesto božjo zapoved, ki pravi: »Ne nečistuj!« Nesrečneži, ker ne slutijo časnih in večnostnih vrednot, ki jih prinaša! Rajši bi bili žival, ki rije po blatu in se ji neče k Soncu-Bogu.

Ti pa, slovenski fant, ki imaš dar in čar mladosti, ostani ali pa vsaj zopet postani čist, sramežljiv in vzdržen. Zakorenini se v čistost, kakor hrast globoko grebe v zemljo in v skale, da potem trdno stoji in kljubuje viharjem!

In ti, slovensko dekle, naj še zanaprej bosta čistost in sramežljivost tvoj zaklad in tvoj ponos, ker bosta hkrati tudi tvoja prava in neskaljena sreča.

Saj govori Sveti Duh v Pismu: »O kako lep je čisti rod!«
Dr. Fr. Jaklič.

Svečnica

*Kaj tempelj ves žari?
kot hlev o polnoči. —
Marija je prišla
prinesla Jezusa.
Ubogih nosi dar
golobčkov mladih par.
Glej starček je vesel
v naročje Dete vzel,
in vzklika mu srce:
Izpolnil si želje;*

*odpusti hlapca zdaj
Gospod, v pokoja kraj!
Saj videl sem Boga
Rešnika, luč sveta.
Trpinov kliče rod
in prosi Te Gospod:
Še nam za zadnji dan
naj svit bo Tvoj prižgan,
in naj popelje nas
pred svetli Troj obraz!*

Fr. Neubauer.

Jezus išče duš-žrtev

»Glej to srce, ki je ljudi tako ljubilo, da se je izčrpalo in použilo, hoteč jim dokazati svojo ljubezen. In za vse to prejemam v Zakramentu ljubezni od mnogih le mrzloti, zaničevanje in božje rope.« Tako je potožil Jezus svoji goreči učenci, sveti Marjeti Alacoque in jo ganljivo zaprosil: »Vsaj ti me razveselitem, da mi za toliko nehvaležnost pomočeh zadoščajaš.«

Ta Jezusov klic razumevajo posebno tiste blage duše po samostanih in med svetom, ki se mu radovoljno posvete kot žrtve, da mu zadoščajo za mrzloti sveta in so mu tako rekoč sončni žarek tolažbe v njegovi zapuščenosti v naših tabernakljih.

Čudovito se širi danes prelepa misel, biti žaljenemu Jezusu »duša-žrtev«. Ganljiva so pisma, s katerimi prosijo visoki in nizki, učeni in preprosti za sprejem k »Zvezi duš-žrtev«, opisujoč, kako blažilno vpliva nanje zavest, da so po tej Zvezi v najtesnejšem stiku z božjim Srcem. Tako piše ena teh velikodušnih: »Tisočkrat Bog povrni, da ste me sprejeli v 'Zvezo duš-žrtev'. Na praznik Brezmadežne sem se posvetila božjemu Srcu in od takrat obnavljam posvečenje vsak dan. Misel, da sem tudi jaz člen tiste verige, ki nas tako tesno družijo z božjim Srcem, mi da vsako jutro novih moči, da zvesto vztrajam na potu svojih dolžnosti. Vsaka težava in bridkost se ob tej misli spremeni v košček Jezusovega križa, ki ga hvaležno sprejem iz božjih rok, saj vem, da me križ posveča.«

Mnoge »duše-žrtve« umevajo svoj poklic na prav idealen način. »Kako vzvišeno nalogo nam stavi 'Zveza duš-žrtev',« piše neka učiteljica, »ker smo po nji sočiniteljice pri velikem odrešilnem delu božjega Zveličarja s svojim vsakdanjim delom, z molitvijo in z žrtvami. Da, duša-žrtev hočem postati, da bom mogla darovati vse svoje križe, preizkušnje in žrtve sedanjih, preteklih in prihodnjih dni žaljenemu božjemu Srcu, olepšane in pomnožene s križi in z žrtvami toliko drugih Jezusu posvečenih duš. Z združenimi močmi vse bolje uspeva in misel na toliko duš-žrtev me dviga, da zvesto vztrajam na križevem potu. Naj bo moja posvetitev Jezusu skromen dokaz, da se popolnoma podvržem njegovi sveti volji, da mu hočem vračati ljubezen za ljubezen, žrtev za žrtev.«

Neka mati vdova po višjem častniku, piše: »Moja najtoplejša zahvala, da ste me sprejeli med duše-žrtve. Po tej sreči sem že dolgo hrepenela. Po Marijinih rokah sem darovala božjemu Srcu vse dosedanje žrtve svojega življenja v dokaz, da hočem vztrajati kot duša-žrtev do smrti. Iz presv. Src, Jezusovega in Marijinega, bom črpala moči, da se ubranim duha zapeljivega sveta, v katerem moram živeti, in bom tudi svoje otroke vzgajala na ta način. S svojim imenom, ki bo zapisano v bližini Najsvetejšega, položim tudi to svojo obljubo k Jezusovim nogam.«

Pogostokrat se izraža v teh pismih junaško hrepenenje po trpljenju. Tako prosi ena teh duš za »Te Deum« pred Najsvetejšim v zahvalo za veliko milost, da bo smela prebiti

veliki petek s Kristusom na križu. »Zdravnik je določil, da bosta veliki petek dve veliki operaciji, ena na vratu in druga na roki. Tako potrjuje božji Zveličar mojo žrtev s pečatom križa. Ta misel me spremlja kot himna veselja v bolnico. Prosim samo za molitev, da bi blesk dragulja, ki ga bo Jezus nataknil na mojo roko, in žar dragocenega vratnega okraska zaradi moje slabosti nikoli ne zatemnel.«

Niso tudi redke duše, ki se darujejo Jezusu kot žrtev za druge. Tako piše neka služkinja: »Že deset let molim za spreobrnjenje družine, pri kateri služim. Prosim, sprejmite me med duše-žrtve, da bo moja molitev združena z mojimi žrtvami in z onimi tolikih svetih duš čim prej uslišana.«

Naravnost občudovanja vredno je, kako nekatere duše-žrtve apostolsko vplivajo na

druge. Tako je poslal neki vojak dolgo vrsto imen za sprejem med duše-žrtve. Med sestrami in bolniki je bil apostol božjega Srca in je bil ves srečen, če je pridobil kako dušo za Zvezo.

Če bi bilo med svetom več takih apostolov ljubezni, bi se število duš-žrtve še hitreje množilo v veliko veselje žaljenemu Srcu Jezusovemu.

*

V Zvezo duš-žrtve sprejema uršulinski samostan v Ljubljani. Tiskovina in poštnina se poravnava z malim prostovoljnim doneskom, lahko tudi v znamkah.

Izšel je v zalogi uršulinskega provincijalata v Ljubljani »Priročnik duš-žrtve«, ki daje dušam-žrtvam potrebno navodilo za sveto, v Jezusu skrito življenje. Cena 3 Din, po pošti 25 p več. Manjši zneski se pošiljajo lahko v znamkah.

Iz vsakdanjega življenja

2. Na boj, na boj!

Brali smo zgodbe sv. pisma. Saj je to branje kar potrebno. Kakšen pa bo tak katoličan, ki mu je sv. pismo tuja, povsem nepoznana knjiga! Kakor vojak, ki ne pozna svojega orožja...

Brali smo torej: »Izraelci so prišli v puščavo. Tedaj so začeli godrnjati zoper Mozesa in Arona: 'O, da bi bili umrli v Egiptovski deželi. Tam smo sedeli pri loncih mesa in smo jedli kruh do sitega. Ali sta nas izpeljala v to puščavo, da nas vse z lakoto pomorita?'«

In še smo brali: »Velike dobrote je Bog delil Izraelcem, ko jih je vodil proti Obljubljeni deželi. A Izraelci niso bili hvaležni. Božjih zapovedi niso spolnjevali in dostikrat so godrnjali zoper Boga. Ko so prišli do meje Obljubljene dežele, so se z bali prebivalcev in niso hoteli iti vanjo. Vpili so: 'O, da bi pomrli v tej veliki puščavi, preden nas pokončajo z mečem.' In Bog je odločil: 'Storil vam bom, kakor sem vas slišal govoriti. V tej puščavi naj mrtva obleže vaš trupla. Vaše otroke pa popeljem tja in bodo gledali deželo, ki ste jo vi zavrgli. Štirideset let se bodo vaši otroci po puščavi potikali, dokler ne strohne trupla očetov.'«

Kratek: »Dosti! Stoj!« je pretrgal branje.

»Kaj naj pomenijo te besede, ki jih je govorilo izraelsko ljudstvo nasproti Mozesu? Kaj meniš, Roza?« se je obrnil voditelj na Štefančkovo.

»To vidimo, kako so bili Izraelci jezni na Mozesa in kako nezadovoljni, ker jih je rešil in izpeljal iz sužnosti. In pa, da hvaležnosti ti ljudje niso poznali.«

»Da! To in pa še več. V zadnjih besedah je izpovedana prav groba, grda in ostudna kletev. Kaj pa se pravi k l e t i, ali še več, Komarčeva?«

»Kleti se pravi, grdo govoriti.«

»Nekaj si prav povedala, vendar pa z odgovorom nisem zadovoljen. To je resnica: lepa beseda kletev ni. Kleti se pravi, po katekizemsko povedano, sebi ali bližnjemu z besedo želeči kaj hudega. Kje najdeš to željo pri Izraelcih? Kar v knjigo poglej — tukajle — pa jo nam preberi.«

»O, da bi pomrli v tej puščavi, preden nas pokončajo z mečem.«

»Vidiš! To je tista strašna kletev! In kar je še bolj strašnega na njej, je to, da je Bog sklenil to željo — kakor smo brali — spolniti. Ves tisti rod je moral umreti v puščavi. — Dekleta, čemu pa smo danes napeljali svojo besedo na kletev? Slaparjeva, kaj meniš?«

Povesila je oči in ni mogla priti do besede. Prestrašila se je svojega imena — tako je pozneje tovarišicam zatrjevala — kar sapo ji je zaprlo in ni mogla priti z besedo na dan. Naj ji bo zato prizanešeno in ne bomo ji dali pike v znanju in v neznanju verskih nauk.

»Boš pa ti povedala, Tona, ti tam Zamejska.«

»Prav res ne vem.«

»O, ti živa nedolžnost ti! Ali si samo ti tujka v Jeruzalemu in ne veš, kaj se v njem godi te dni?«

Tona je debelo pogledala. Ona — tujka v Jeruzalemu? Saj je doma vendar za mejo, ne pa tam v daljni Sveti deželi. In da bi ona morala vedeti, kaj se v njem te dni godi! Ko bi vsaj časopisi kaj poročali! Pa se dobro spominja, da je zadnje čase brala nekatero poročilo iz tujih krajev, iz Jeruzalema pa ničesar.

»Bom pa sam povedal. Dekleta, povejte mi, ali ne živimo mi vsi v časih strašnega, vedno naraščajočega preklinjevanja?«

Vse molči. Prav po pravilu menda: Kdor molči, devetim odgovori...

»Človeka je kar groza. Otročiček, ki še komaj jeclja, ljudje v najboljših letih, vsi vprek, moški in ženske, potem pa gori do starčka, ki se poslavlja od življenja: vse kolne, vse preklinja. In povsod: voznik na cesti, kmet na polju, delavec pri stroju, hlapec nad živino, starši nad otroki... Bog, Marija, cerkev, zakramenti..., kar ne gre z domačo besedo, pa gremo še k tujcem na posodo. Ali ni tako?«

Vse kima. Skromno kima in pritrjuje.

»Kadar nastane požar, hiti vse, kar more, na pogorišče. Vse se giblje, vse dela, da bi se divja moč vseuničujočega ognja omejila in ukrotila. Kadar je povodenj, hiti vse na mesto najhujše nevarnosti in skuša rešiti, kar se le še da obvarovati. Ali ni res?«

»Mojega brata še danes roka boli, ker ga je pritisnilo zadnjič, ko je pomagal pri Dolenčevih gasiti,« je posegla vmes Slaparjeva.

»In je zato žalosten in joka, kajne?«

»Ne! Kar mirno prenaša bolečine. Vesel je, da je pomagal rešiti skoraj novo opravilo iz goreče hiše.«

»Vidiš, tako je prav. Vaš Tone je res cel fant.«

Kar na smeh ji je ušlo, Slaparjevi. Čutila je, da je z bratom vred pohvaljena tudi ona sama.

»Dekleta,« je šlo naprej, »mi vsi smo poklicani, da zajezimo povodenj grdega in ostudnega preklinjevanja, da pogasimo tisti ogenj, ki mori in zastruplja s svojimi stru-

penimi plini in plameni vse ozračje našega življenja.«

»Kako, kako, kje, kdaj?« se je glasilo glasno, polglasno in šepetaje od vseh strani.

»Ne bo težko. Vsaka mora začeti sama pri sebi, v svojem domačem krogu. In to še danes! Kakor smeti gredo vsak dan iz hiše, tako mora biti tudi s kletvijo.«

»Pa nas je premalo. Ne bo šlo. Saj tudi drugod kolnejo.«

»Zato pa ogenj tega boja zanesite tudi drugim. Povejte svojim sorodnicam, znanam in prijateljicam v bližnjih župnijah, kaj smo sklenili pri nas. Te naj pa to misel širijo spet naprej do skrajnih mej naše domačije. Ali ni MD bojna četa, četa plemenitega boja za dobro stvar!«

»Če bomo kaj dosegli? Če ne, je boljše ne začeti, da se ne osmešimo.«

»Če bomo kaj dosegli? Kogar zaupanje v zmago že v začetku zapusti, ta ne zmaguje. Povem: z Bogom in z Marijo bo vse šlo; sami od sebe seveda ne bomo ničesar dosegli.«

»Ali bo potem kaj boljše na svetu?«

»Slabše gotovo ne bo. In že to bo veliko. Pogledajte eno, na kar vas bom opomnil. Vedno tožite, da mlajša dekleta ne marajo za MD. Rad vam verjamem. In vem tudi za vzrok, odkod ta mrznja mlajšega rodu do MD. Kar je že od zibelke ven prekleto, kako naj bo za Boga in za Marijo vneto!? Tožite, da marsikje ljudje niso vneti za čast božjo, za lepoto Gospodove hiše, za praznovanje Gospodovih dni. Ista pesem: kar je od rojstva sem prekleto, kako bo za čast božjo vneto!«

Sklep je bil storjen. Sklep drži. Mora pa preiti tudi v dejanje in v življenje. Mora pa se razširiti po vsem slovenskem svetu. Vsakdanje sicer, vendar pa odlično delo mora preiti na vse naše kongregacije: Boj preklinjevanju, boj divjaštvu, boj, boj, boj...

Ta boj naj prinese konec tistemu nesrečnemu »tjavendan življenju«, ki ga živi skoraj ves današnji svet. Živi in se ne zaveda svojega vzvišenega poklica, ki je življenje po navodilih sv. vere in ki je njega zadnja postaja večno življenje...

Môra kletve naj preneha, začnimo spet z vzori božjega življenja...

J. Langerholz.

Slabe knjige in slabi časopisi.

Največja škoda za vero, za nedolžnost, za družino so slabi časopisi in slabe knjige. Družinski oče ne more svoje družine in vseh, ki zraven spadajo, bolj oškodovati, kakor če trpi v svoji hiši slabe časopise.

Te resnične besede bi nedvomno mnogim odprle oči, da bi se oprijeli dobrega čtiva, če ne bi imeli slabega časopisja za dobro. Do spoznanja bi pa pripomogel ne le pouk v šoli, v cerkvi in drugod, marveč predvsem lepo življenje po navodilih svete Cerkve.

(Škof Ketteler.)

Stoji, stoji tam sivi samostan

S plahim korakom in s trpko-sladkim čustvom skrušenja sem se človek posvetni, popotni, krasnega avgustovega jutra bližal starodavnemu stiškemu samostanu. Lepa, bela cesta me je vedla po prijetno slikoviti, komaj nekaj sto metrov široki dolinici, ki jo od treh strani obrobajo prijazni zeleni holmi ter zaslantajo proti burji in mrazovom. Dehtiv vonj jutra je opojno plal preko mirno valovitih polj in dobrav. Saj je na vzorno obdelanih njivah ob cesti pravkar cvetela ajda in gostila čebele, in otavi na travnikih je že mnogokje pela kosa. — Pa tudi bujni, temnozeleni mladi smrekovi gozdiči ob dolinskih gričih so v jutro širili svoj prijeten vonj in hlad. Divna je ta stiška ravnica, pol ure od žel. postaje in velike državne ceste odmaknjena! Preprosta je kakor njene hišice na obronkih gričevja, pa polna lepote in zdravja.

Vse bliže, vse lepše je ob koncu pester doline tik pod hribi pred mano v jutranji zarji blestelo »sveto mesto Gospodovo« — starodavni cistercijski samostan. V srcu mi je boječe utripalo in jecljaje sem klical s psalmistom: »Kdo bo stopil na goro Gospodovo ali kdo bo obstal na njegovem sv. kraju?« — Dolge, dolge veke že živi tukaj tihi, bogoljubni rod menihov, rod, ki je z molitvijo, žrtvami in neplačanimi trudi ustvarjal prosvetno (kulturno) zgodovino slovenskega naroda in vsevdilj zvesto, s srcem spremlja njegovo uso- do — —

Človek popotni, kaj blodiš tod? Si li prišel motit sveto tišino Gospodovega bivališča in njegovih? Potem dalje nikar! Ali pa morda tvoja duša išče milostnih trenutkov božjega pokoja, išče morda opore svoji dobri volji, išče svetega ognja in junaštva za sv. delo svojega poklica, za grajenje in oblikovanje svojega naroda v kulturno, po duhu in srcu plemenito, sveto, božje ljudstvo? Popotni, potem pa le naprej! Dobrodošel in pozdravljen! Obilo zajmi iz neizčrpne čaše, tež-

ko se obloži od vseh vrednot vekovite duhovne kulture! — —

Skrivnostno poje samostanski zvon

S takim drhtečim čustvom sem dospel tik pred mogočno dvonadstropno samostansko pročelje, svojih 50 metrov dolgo, ki človeka veličastno zajame. Bister potok urno žubori mimo samostana in s svojim pošumevanjem trga dolgočasno enoličnost stoletne sive zgradbe.

Preko mostička sem nameril korake proti visokemu, iz živega kamna izklesanemu vходу (portalu). Še nekaj stopinj in stal sem pred samostanskimi vrati z dvema varuhoma ob strani, redovnicama očakoma: sv. Benediktom in Bernardom. Zazrl sem se bežno in boječe v božja moža, a iz njunih oči mi ni spregovorila strogost, marveč ljudomilost in ljubezen. Zato

Maria Laach

Za svečnico: Devica-Mati

Lendner *Sv. Blaž (3. febr.)*

Sv. Valentin (14. febr.) Layr

sem pogumno potegnili za samostanski zvon in prisluhnil. Vrata so se tiho odprla — pred mano je stal v rjavi halji brat vratar, suhe in stroge postave, toda s prav dobrotnim pozdravom:

»Hvaljen Jezus! Lepo prosim, želite?«

»Rad bi si ogledal vaš samostan in vaše življenje! Ali bi bilo mogoče, prosim?«

»Seveda. Samo trenutek potrpljenja, takoj pokličem patra gostitelja! Pa ta čas, izvolite morda v čakalnico!«

»O, hvala. Bom kar tukaj notri na hodniku počakal.«

Brat vratar je za mano skrbno zaprl vrata ter tiho odhitel preko dvorišča proti drugemu poslopju. Na vsem mu je bilo videti, da ga pri službi vodi velika resnoba in ljubezen.

Z dolgega hodnika, bolje nekakega pločnika s težkimi slopi, sem krenil nekaj korakov za vratarjem na lepo, s tratami in rožami posajeno dvorišče, hoteč se v naglici nekoliko razgledati. Od štirih strani zaprt, obširen in veličasten notranji dvor! Proti vzhodni strani tvori dvonastropna stavba pročelje z vhodom, od severa sem se dviga enako, nekoliko starejše dvonastropno poslopje z zanimivimi

sončnimi urami, od zapada zapira notranji dvor koničasta gotška apsida (polkrožni začetek) samostanske cerkve in nje se tičočo novo pročeljno dvonastropno poslopje notranjega samostana. Le na južni strani vodi iz zunanjega samostana v notranjost enonastropni hodnik s terasami. Na zunanosti in slogu teh stavb se da hitro razbrati, da so posamezni deli nastali v raznih dobah.

»Pozdravljeni, gospod! Nas veseli, da nas želite obiskati!« mi je kar nepričakovano prijazno ponudil roko mlad pater v beli halji s črnim škapulirjem počez.

»O, prosim! Zares, hvaležen vam bom, če mi kaj pokažete! Skorodà nič vas ne poznam, samo z vašim milostivim gospodom opatom sem se pred dobrim mesecem vozil po Koroškem, pa so me takrat povabili v Stično — In danes — «

»Dobrodošli v naši sredi!« me je radostno prekinil pater gostitelj. — »Gotovo želite tudi g. opata pozdraviti, kajne?«

»O, da! Samo da bi morda gospoda predstojnika ne motil v njegovih poslih?!«

»Ne bojte se, toliko se bo že dal videti!«

In sva šla preko dvorišča skozi nov manjši vhod v notranji del samostana, v klavzuro. Z drobnim ključem je pater gostitelj ročno od-

pri klavzurna vrata in mi ponudil naprej na tako zvani »križni hodnik«. — Torej nov, dokaj ožji dvor, ki ga s štirih strani obdajajo prostorni hodniki v preprostem gotskem slogu. Vseposod sv. tihota in skromna preprostost! Koničasti svodi veličastno podpirajo oboke in strop in ona gotska, iz tal rastoča in povsem odprta visoka okna dajejo hodnikom krasen svetlobni sij. Tam s stene na onem koncu hodnika pa te pozdravlja veliko razpelo — — Človeka slovesno resnobno gane.

Patru gostitelju so se poteze zožile, spregovoril je pretiho in vse njegove kretnje so pokazale, da se nahajava na sv. prostoru, kjer je doma molčečnost in zbranost.

»Vidite, to je naša klavzura!« je začel potihopripovedovati pater vodnik. »Tukaj mora vladati večni molk. Samo z gosti smemo tukaj govoriti, pa še tedaj le tisti, ki jim je od predstojnikov posebej dovoljeno. Ne le, da nam to nalaga naše redovno pravilo, marveč tudi iz spoštovanja do svetosti tega kraja. Tod po križnem hodniku imamo na vse važnejše Gospodove in Marijine praznike in vse pobinkoštno nedelje svoje procesije, ko Bogu, Materi božji in svetnikom v čast prepevamo sv. slavospeve, v postnem času pa molimo pri teh

Pročelje sliškega samostana

obhodih spokorne Davidove psalme. — Tukaj pod temi hodniki, tako govori izročilo, so pokopani tudi naši redovni očetje, ustanovitelji. Na križnem hodniku tam ob cerkvi imamo tudi sv. križev pot, kjer si kličemo v spomin prebridko in krvavo Gospodovo zadnjo pot. Ta kraj nam posvečuje vsako leto tudi telovska procesija z Najsvetejšim —«

Navdušena beseda p. gostitelja je za hip zastala. Malo je pomislil, kaj bi mi še drugega povedal in pokazal in, kakor da ne more od obilice stvari vsega hkrati prikazati, je stegnil obe roki, vsako v svojo smer, in dejal: »Vidite, tod desno mimo vrat, t. j. mimo kapitlja je pot v našo cerkev, a tukaj levo po stopnicah navzgor v zgornji križni hodnik in celice. Če bi pa tukaj levo šli naravnost naprej, bi pa mimo samostanske obednice prišli še v nov hodnik, ki vodi na samostanske vrtove —«

In pretekli veki vstajajo

S te razgledne točke v južnovzhodnem vogalu križnega hodnika sva se s patrom gostiteljem namenila v desno stran proti cerkvi. Pater vodnik je zopet povzel besedo in dejal:

»Tukaj je najstarejši del samostana, sploh prvotni samostan. Vse drugo, kar ste videli na zunanjem dvorišču, vse tisto je bilo zidano po večini šele po turških časih, ta notranji del pa hkrati s cerkvijo že v prvi polovici 12. stoletja.«

»Oprostite, prečastiti, da vas prekinem,« sem segel v patrovo pripovedovanje, »katerega leta je bil potemtakem ustanovljen vaš samostan?«

»Točno za dan in mesec ni mogoče reči. Ustanovna listina govori za l. 1136, mnogi zgodovinarji pa trdijo, da so morda prvi redovniki prispeli že nekaj let prej: 1132 ali 1133. Vsekako pa je Stična med prvimi samostani

V križnem hodniku samostana

Sv. Benedikt, očak zapadnega meništva

Prifeuré, Amay s/M

našega reda, na Slovenskem pa nedvomno najstarejša ohranjena meniška naselbina.«

»Pa odkod so prišli prvi menihi?«

»S Štajerskega, iz Rune, današnjega Reina pri Gradcu.«

»Pa vendar ni tam materni samostan vašega reda, ka-li?« sem začudeno povprašal, pravilno sodeč, da mora bržčas tudi cistercijanski red imeti svoj izvor v sončni južni Franciji.

»O ne, samo naše Stične. Naš red izvira iz Cistercija (Citeauxa) v francoski Burgundiji tam pri Dijonu. Naš cistercijanski red se je začel z ustanovitvijo Cistercija 1098. leta, po njem imamo tudi svoje ime. Po prestanih začetnih težavah in po vstopu sv. Bernarda in njegovih tridesetih tovarišev se je začel cistercijanski red čudovito naglo širiti. Kar v treh letih po vrsti so bile ustanovljene štiri nove velike opatijske. Tako je znan slavni Clairvaux sv. Bernarda, Ferte, Pontigny in Morimond, vsi približno okoli l. 1115. In ta zadnji Morimond je preko Rune (Reina) poslal bele menihe v Stično — Sitticum.«

»Gospod pater, ali ni čudno vendar, da so redovniki visoko gori na Štajerskem našli pot

sem notri na Dolenjsko, bi rekel, takrat dokaj nepoznan svet? Kaj mislite vi? Ali je mogoče kako zgodovinsko ozadje?«

»Vsekakor, gospod! Zgodovina sicer še ni vsega točno raziskala, vendar je gotovo, da so pri ustanovitvi Stične v prvi vrsti sodelovali oglejski patriarhi, pod katerih cerkveno oblastjo je bila takrat tudi Dolenjska. Vprav za to vzhodno, še vse premalo krščansko pokrajino svojega patriarhata si je patriarh Peregrin zaželel novih belih cistercijanskih menihov — misijonarjev in kulturonoscev. Rod višenjskih plemičev mu je pri tem odlično pomagal. Najnovejša dognanja pričajo, da so stiški ustanovitelji trije višnjegorski bratje grofje: Ditrih, Majnhalm in Henrik s patriarhom Peregrinom bili v sorodstvu in so zato toliko raje ugodili želji svojega visokega sorodnika ter novi samostanski naselbini podarili svoja stiška posestva. Bodi da je res patriarh Peregrin bil s sv. Bernardom osebno znan ali morda celo njegov prijatelj, vsekakor je patriarh Peregrin kaj kmalu dobil na svoje ozemlje bele cistercijanske menihe vprav po sv. Bernardu.«

»O, Bog vas sprejmi!«

Ob tem zanimivem pripovedovanju in razmišljanju o prvih početkih stiškega samostana sva se s patrom gostiteljem po desnem hodniku nevede približala visokim vratom v desni steni. Vprav sem hotel vprašati, kaj se nahaja tukaj notri, kar se duri nagloma tiho odpro in iz nekake obokane dvorane se prikaže lepa vrsta resnobnih menihov v do tal segajočih belih haljah. To so torej beli menihi! S kapucami na glavah so neopazno in neoziraje se šli molče mimo naju. Samo zadnji, odkrit in z zlato verižico in križcem na prsih, je malce okrenil glavo proti nama, pomislil za hip, pa kar naravnost pristopil k meni:

»O, Bog vas sprejmi! Pozdravljeni! Dobrodošli! Pa ste mož beseda!«

Brž sem poljubil g. predstojniku prstan na roki in iznenaden in ne vedoč, kako in kaj, sem kar rekel:

»Strašim po svetu, in še ob tako neprilični uri. Oprostite, saj veste, da strah kar nadoma pade med ljudi — —«

»Brez skrbi! Mi se vas nismo ustrašili!« se je gospod oče opat dobrodušno nasmehnil. »Bog daj več takih krotkih strahov!«

Hotel sem popraviti, če sem jo na tako svetem kraju kaj preveč posvetno zaokrožil. Da ne bi g. predstojnik morda mislil, da sem prišel le za zabavo in kratkočasje, sem dejal resnobno:

»Milostivi g. opat, globoko vam bom hvaležen, če bi se nekaj hipov smel pomuditi med

vami, si ogledati vaš samostan in prisluhniti utripom vašega duhovnega življenja!»

Oče predstojnik opat me je prijazno prijel za roko in dejal:

»Zares, prav radi!«

In v znak, da sem res ljub gost, je tiho mignil p. gostitelju in me sam pospremil

v sveto samostansko družinsko sobano.

»Tu, glejte, je naš kapitelj!« mi je z dobrotno kretnjo pokazal v desno oče opat. »Pravkar smo tukaj končali svoje molitve!«

Vprašujoče sem se ozrl v očeta opata in g. predstojnik je razumel, da je v moji duši želja še po globljem znanju. Povedel me je torej notri v malo, svetlo dvorano s tremi velikimi zaokroženimi okni. Vsa notranjščina jako preprosta. Krogi in krog ob stenah navadne lesene klopi, le opatov sedež ob srednjem oknu je za spoznanje vzdignjen. Še sv. razpelo na steni in kip sv. Bernarda vidiš in nič več. Sredi dvo-

Bazilika sv. Neže v Rimu

rane stoji srednje veliko stojalo s knjigami. Sem, k temu, prav tako preprostemu pultu, sva namerila korak. Oče opat je odprl prvo knjigo in dejal:

»Naš martirologij*, cerkveni koledar, ki iz njega vsako jutro beremo godove svetnikov. Ta druga drobnejša knjiga pa je naše redovno pravilo: regula sv. Benedikta. Vsak dan preberemo iz nje po eno poglavje, en kapitelj, od tod tej dvorani tudi ime — »kapitelj«. Tako se vsak dan znova prenavljamo in vzpodbujamo k zvestemu in popolnejšemu samostanskemu življenju.«

»Oprostite, milostivi g. opat, da vas prekinem! Ne zamerite moji nevednosti! Kaj imate vi cistercijani pravilo sv. Benedikta?«

Oče opat se je tedaj povsem obrnil k meni. Na obrazu mu je zažarela milina in toplota. Z nekako hvaležno presrčnostjo je dejal:

»Da, naš redovni oče je sv. Benedikt! Mi cistercijani smo del benediktinske redovne družine, veja velikega benediktinskega reda. Sv. Benedikt je početnik mogočni ustanovi. Le tisti, ki več let že živi v redu, more prav razumeti, kdo je sv. Benedikt in kaj nam je dal. Za oko sicer majhen zakonik s 73 poglavji, toda za duha in srce — od Boga navdihnjeno besedo, čudovit umotvor, poln modre umerjenosti, stroge odločnosti, a prav tako umevaločega sočutja in prizanesljivosti. Eno ima sv. Benedikt vedno pred očmi, da bi vsi v samostanu s kakršnimi koli značaji Bogu v veselju zvesto služili. Samostan sv. Benediktu ni morda neka kolonija celic, kjer bi, recimo, kdo

Pavel Bourget,

francoski kat. pisatelj, član akademije znanosti v Paris-u, umrl o božiču 1935

* Knjiga o sv. mučencih.

vedno zaprt in za nikogar se na svetu meneč služil in stregel le svoji mili volji. Nikakor! Samostan je sv. Benediktu skupna »sola vesele božje službe«, duhovni družinski dom. Zato se samostanska družina često čez dan shaja, najprej seveda k sv. bogoslužju: h korni molitvi in presv. evharistični daritvi in drugim duhovnim vajam. Pa tudi naše kosilo in po njem kratko razvedrilo je skupno. Ta skupnost, to večkratno shajanje je nadvse važno. Ne samo, da odgovarja naši človeški naravi, marveč pri skupni liturgični molitvi se bratje vzajemno vzpodbujajo h gorečnosti, pri skupnem razvedrilu pa si menjujejo misli ter izpričujejo svojo bratsko ljubezen. Skratka, samostan je po zamisli sv. Benedikta javnosti odmaknjen, od svetnega hrušča odtrgan majhen duhovni svet (mikrokozmos), pa poln preproste, resnične življenjske svežosti in radosti.«

Z največjim zanimanjem sem v svojo dušo srkal te nove besede. Videl sem, da je oče opat govoril iz svojega globokega duhovnega zaklada.

»Gospod opat, to vaše pripovedovanje je zame pravo odkritje! To so torej one prevažne osnove benediktinskemu redu — —«

»In našem cistercijanskemu, sploh pravemu redovništvu« — je dodal g. predstojnik.

»Torej skupno vam je z benediktinci redovno vodilo, regula in enaka samostanska organizacija; ali imate z benediktinci tudi cilj isti?«

»Da, tudi cilj, tudi religiozni (meniški) smoter nam je ž njimi skupen, isti. „Abrenuntiantes propriis voluntatibus Domino Christo

vero Regi militaturi.“ Da se odrečemo lastni volji in služimo Gospodu Kristusu, pravemu Kralju. To so besede našega redovnega očeta sv. Benedikta. Kratke so, a silno globoke! Naš religiozni smoter je duhovno viteštvo v službi Kristusa Kralja. Sv. Benedikt je bil dober vzgojitelj in je vedel, da more tolikemu Kralju le tisti vredno služiti, ki povsem očisti svoje srce, se odreče svoji samovolji in vsaki navezanosti na svet. V srcu redovnikovem sme in mora goreti le eno: močna, čista ljubezen do Kristusa. Čisto umljivo vam bo, da je do take plemenite ljubezni najlaže mogoče priti po redovnih zaobljubah. Tako se mladenič z zaobljubo uboštva velikodušno odpove svetu in vsakemu pečanju z njim, njegovo edino bogastvo postane Kristus. Z zaobljubo pokorščine se redovnik oprosti tudi samega sebe. Zakaj nič ni človeku bolj nevarno kot lastni »jaz«. Še globlja pa je vsebina zaobljube devištva. Samo eden je, ki je vreden vse moje ljubezni, samo enemu sem ves z dušo in telesom posvečen, ves v službi — Kristusu Jezusu, svojemu Bogu.

Po sv. zaobljubah redovnik najsigurneje dospe do prave Kristusove ljubezni in po ljubezni do onega duhovnega viteštva, da je kot »miles Christi« — borec Kristusov vsak čas pripravljen za Boga trpeti in tudi umreti.«

Oče opat je opazil, da sem pred tolikimi duhovnimi globinami kar presenečeno drhtel. Malo je z glasom postal, potem mi pa vse to skušal nekoliko bliže in nazorneje razjasniti.

»Res, da nas vse kristjane veže ista zapoved ljubezni, toda pot k cilju je različna.

Dekliška Marijina družba na Igu pri Ljubljani

V svetu živeči kristjan gre k Bogu po tem, kar mu je v svetu drago, redovnik pa zapusti »posvetno rabo« in gre naravnost, neposredno k Bogu. Kristjan mora svoj svetni poklic po Kristusu posvetiti, mora svojo zemsko posest, družinsko srečo in družinske skrbi od Kristusa sprejeti, v Njem doživeti in posvetiti. Redovnik pa mora vso svojo duševno moč od svetnih zemskih ciljev odtrgati in jo celotno Gospodu pokloniti, mora jo razviti do čim popolnejše notranje in zunanje dejavnosti, do čiste Kristusove ljubezni. To stalno dejanje ljubezni mora redovnik vedno znova prečiščevati, krepiti, plemeniti. Oba, kristjan v svetu in redovnik v samostanu morata torej vsak po svoji poti dospeti do zrelosti božjega človeka, do polnosti Kristusove ljubezni — —«

To tehtno, globokumno izvajanje gorečega predstojnika je mojemu duhu široko odpiralo globoke, prave katoliške poglede v smisel redovništva kakor tudi kristjanovega življenja vobče. Torej božja služba v ljubezni! Od Kristusa vse prejemati, z njim posvečevati in z njim doživljati! S poudarkom je še dejal oče opat:

»Verujte mi, naše življenje, pa bodi kristjana v svetu ali redovnika v samostanu, je le toliko vredno, kolikor nosi v sebi Kristusa. Po njem je vse nastalo in po njegovem nebeškem nauku mora biti vse upodobljeno. Zdi se mi, da so se časi prve sv. Cerkve obnovili. Tudi za naš vek je edina rešitev klic: H Kristusu! H Kristusovi Cerkvi. S Kristusovimi očmi glejmo in vrednotimo svet!« Popotni. (Dalje.)

Janec Ovsenik

Povest. Ferdinand Benz. — Poslovenil Janez Pucelj. — (Dalje.)

Vélike počitnice so se začele. Vesele obraze vidiš na cestah, ko se zaklepajo šole. Le tu pa tam gre kak učenec z obotavljajočim korakom svojem nasproti. Ga je pač zadela nesreča. Tovariši so se ločili in razšli na vse strani. Večina jih je seveda ostala v mestu. Pa tudi ti so se že ravnali s starši na letovišče, v kolikor je seveda dopuščal mošnjček.

Bilo pa je v mestu tudi nekaj uradniških družin, ki so bile visoko vzvišene nad modo in so se posmehovale tistim, ki so hodili v kmečke hribovske vasi iskat oddiha. Teh je bilo seveda malo, ker se čreda vedno da voditi od tega, kar je ta čas šega in navada. Teh malo pa se jih je odreklo težavnim vožnjam v razbeljenih vlakih. Tudi niso imeli nikakega hrepenenja po velikih dvoranah, da bi se v njih dajali krmiti kakor čreda. Niso jih mikale trde tuje postelje s svojimi majčkenimi vrhnjimi blazinicami. Niti niso kazali veselja, da bi nosili denar v daljne kraje za stvari, ki jih doma dobe skoraj zastonj. Ne, teh malo povsem pretkanih družin je ostalo doma: delale so dan na dan daljne izlete v čudovito lepo okolico mesta, jedle in pile po mili volji, spale v svojih hišah, ne da bi jih kdo motil, in pri tem vidno uspevale in si prihranile denar.

Zato vsekako gospe pri kavi niso mogle klepetati in pripovedovati o prigodah, ki so jih doživele na potovanju, pač pa o nebeških dneh, ki jim jih je darovala domačija, kar sicer v očeh večine ljudi nima nobene vrednosti, ker se zanje začenja pravo letovišče šele onkraj mesta.

Janko je bil spet v Makošah. Tilka mu je bila šla nasproti. Prevzel je spet povsem in popolnoma ovčjo čredo. Zoranka se je kratila, toda Janko je trdil svojo. Ni maral jesti zastonj. Ko je nastopil službo on, so lahko porabili pastirja popolnoma za dela pri žetvi, kar

Jutri bom mami voščila za god...

Prapor Marijinega vrtca v Stari Loki

je prihranilo gospodarju enega dninarja. S tem si je Janko pridobil pravico do prehrane in hkrati odslužil nekaj dobrot, ki jih je prejemal med šolskim letom od Zoranovih.

Ko je opravil potrebne obiske pri duhovnih gospodih, ki sta se razveselila njegovega dobrega spričevala, je šel na delo, da bi popravil skalnati grad. Streha se je bila zrušila pod težo snega. Položil je čez skalne stene novih okleščkov, jih v režah in pokah priščepnil, položil čez stare pločevinaste table, jih pokril z mahom in rušini, postavil spet na noge klop in mizo in grad je bil dodelan, da je nudil varstvo pred viharjem in dežjem.

Prenočišče mu je uredila Tilka. Prinesla je velik otep dolge ržene slame k ovčjim kolam, izvlekla iz njih slamnico, jo izpraznila in izsula poležano drobnjad pod vozič Rolfu za nastil, natlačila prazno vrečo s svežo, pokljajočo slamo, pri čemer je moral držati Janko odprtino narazen. Potem sta vzela novo »žim-

nico«, jo čez sredo preganila in jo potisnila skozi ozka vratca v širšo spalnico. Visoko napihnjena je ležala slamnica v izbi. Pogrnila sta odeje, blazinice pa položila na streho voziča, da bi sončni žarki perje spet razvili in sprožili. Tako je pripravila Tilka prav rajsko posteljo za Janka. Janko pa se je veselil, da more spet živeti pri čredi v prosti božji naravi. Teden dni je že Janko pasel ovce. Imel je s sabo vedno dovolj berila in se je z izmenjavo vadil v posameznih predmetih, kakor mu je bil svetoval beneficiat Gornik. Rekel je bil: »Dosti laže je obdržati tekoč voz v diru kakor zarjavelega na novo pognati v tek.« Razen tega je hotel duhovni gospod narediti iz Janka moža, kakor je treba, po načelu: da postane v vsakem poklicu nesrečen in nezadovoljen, kdor mu ni docela kos.

Nekega popoldneva je Janko glasno bral pod širokovejnato hojo zadnje vrstice Homerjevih bojnih spevov v grščini. Prelepo so doneli tuji glasovi, kako je umrl junak Hektor, kako so ga Trojanci objokovali in sežgali njegovo truplo...

Ko je Janko, ves prevzet od čara pesmi, zaprl knjigo in oči, da bi v srcu še enkrat preživel velikanske prizore, ki je o njih pravkar bral, tedajci zadoni veselo ukanje v sredo med prasketanje grmade in trojanskih tožb. Kakor iz sanj se splaši bralec, plane kvišku in išče z bistrimi očmi, kdo uka. Spodaj ob robu gozda jih zagleda: dve težko otovorjeni mestni srajci. Tudi onadva ga zagledata, ko sta še prej opazila pasočo se čredo. Zavihtita mu v pozdrav klobuk in spet zavriskata. Nato se brižno podvizata, da bi bila čimprej gori pri Janku. Le še nekaj minut in začno vsi trije glasno vzklikati in se burno pozdravljati. Še Rolf začne lajati in vrtorepiti. Dušan in Zalar sta prišla. Spótita sta se pod težo natlačenih nahrbtnikov, skrivajočih njuno bogastvo za teden dni. Za teden dni sta dobila dovoljenje.

Kremen je sporočil pozdrave od Slavice in Mire in naslikal, kako sta bili hudi, da nista smeli z njima. »Toda,« je rekel, »pomiril sem ju in jima obljubil, da jima ujamem nekaj slepcev in žab za spomin.«

»Pa zdaj pojdiva vendar v grad, da odlozita nahrbtnik!«

»Saj res, v grad! Je daleč?« vpraša Zalar.

»Tu, pri skalah!«

Gredo še nekaj korakov navkreber in stopijo v hladno, skalno votlino, ki ima tako ponosno ime: grad.

Prišleca se iznebita tovara, slečeta jopici, sedeta lagodno goloroka na klop, sezujeta čevlje in jih zamenjata z lahkimi sandalami, z eno besedo: sta kakor doma.

»Kako je videti Ovsenik prav kakor nasvetni ovčar!« pripomni Dušan.

To je bilo tudi res. Kajti imel je Janko na glavi svoj stari klobuk-kravjak, ki je bil svoje čase zelen, čigar barvo pa so izprali in izžgali dež, zrak in sonce. Namesto jopice je nosil modro, ohlapno srajco. Samo bos ni bil več, zakaj podplati so mu v mestu odvoljnili, da ni mogel več kakor prej, ko so imeli še roženo kožo, tekati bos po ostrem kamenju in trnju, ne da bi čutil bolečino. Da bi pa dal zdaj rasti novo roženico, to bi ga pa le preveč bolelo. Povrh tega bi je tudi ne mogel izkoristiti, ne da bi se ji še trn umaknil in je ne bi mogel predreti, ker se počitnice že bližajo koncu.

Najprej je razkazal Janko tovarišema pokrajino in gore, gozdove in daljne vasi. Potem sta prijatelja preiskala grad zunaj in znotraj in morala priznati, da je naravnost čuda lep. Na svojem kratkem potovanju, dokler nista prišla na izpregled črede, sta našla toliko reči, ki so ju zanimala, da jima je Janko komaj utegnul odgovarjati, in bi ga bila skoraj zadušila z vprašanji. Oči obeh mestnih srajc so našle toliko reči, ki jih je Janko pregledal, ker so se mu zdele prevsakdanje.

Od samega veselja in vedoželjnosti niso prijatelji mislili ne na lakoto, ne na žejo. Prišel je večer kakor sleherni dan in Janko je opomnil, da se bo treba dvigniti. Oprtal si je Zalarjev nahrbtnik, prijatelja sta pobrala drugo ropotijo, nekaj žvižgov je zadonelo in čreda se je zbrala in sledila trem pastirjem, da so jo gnali na vodo in jo potem peljali v tamar. Dušan in Zalar sta poskušala posneti žvižg in mlaskanje, ki je z njim Janko vabil čredo. Dala bi bila rada najboljša, kar sta znala telovaditi, samo da bi, četudi samo na pol, znala tako žvižgati in vabiti.

Pri ovčarskih kolih je radost prekipela. Prava zaresna hišica na dveh kolesih s pravo posteljo sredi njive. Poleg velika, pletena lesena ograja z nasičeno čredo, ki širom lega spat. — Kaj pa s prenočiščem? Ovsenik je prepustil prijateljema posteljo, kakor je imenoval svoje ležišče; sam se je hotel položiti v spalni vreči, ki jo je imel s sabo Dušan, poleg psa. Še prej pa so imeli veliko večerjo. Iz nahrbtnikov sta meščana razložila kruha in klobas, povrh še steklenico vina, in začeli so se gostiti.

Medtem je prišla še Tilka in prinesla za Janka večerjo v izobilju. Deklica se je začudila, ko je iz dalje zagledala, kako živo je pri ovčarskih kolih. Le oklevaje se je bližala, dokler je ni Janko zagledal in ji zaklical:

»Tilka, le bali brž, sicer prideš prepozno!«

Debelo sta gledala študenta naglo prihajajoče kmečko dekle.

»Dober večer!« je pozdravila v zadregi.

»Dober večer, gospica!« sta zaklicala dijaka.

Janko je seznanil deklico s prijateljema. Ko se je Tilka brž hotela spet posloviti, ji prijatelji niso pustili. Vsekako je morala počakati, dokler ne bi pojedli juhe. Bil je sok s črnim kruhom, slastno dišeč, s kisló smetano zabeljen.

»Janko, daj mi svojo juho, dam ti klobaso zanjo!« je moledoval Dušan. Pa tudi Zalar je hotel imeti svoj delež. Ker pa je Tilka imela samo eno žlico, je smel Dušan zajeti dvajsetkrat iz sklede, potem Zalar dvajsetkrat, Janko je pa zaužival klobaso, kolešček za koleščkom. Medtem mu je prišla prava misel: Tilka mora piti vino. Radostno sta prijatelja pozdravila predlog. Dušan je sestavil pločevinast turistijski kozarec, natočil in gosposko podal deklici kot biser iskreče se vino. Ne bila bi pila, da ji ni prigovarjal Janko.

»Le pij, Tilka!« je rekel, »mojima prijateljema diši tvoj dobri sok, tebi naj tekne njuno vino!«

»Prav praviš, Janko!« je zaklical Zalar in štel: »Devetnajst, dvajset! — Stoj! Dovolj!« Presnel je žlico Zalar in Dušan mu je začel šteti, pri čemer je na žalost opazil, da sok naglo kopni, povrh tega pa Zalar še vsako žlico nakopiči, kar se da visoko, kar se je zdelo Dušanu »kratkomalo podlo«.

Tilka se je veselila, da gre študentoma tako v slast njen sok; zakaj zares ga je skuhalo sama. Pri tem jo je nehalo biti sram tujih študentov, je jedla z Jankom klobaso in krepko pila močno vino.

Ko so pojedli sok in popili vino, se je Tilka venomer smejala, pa sama ni vedela zakaj. Vino ji je šlo v lase. Hotela je tujca vzeti s sabo domov, da bi spala v lepi sobi; ona pa sta rajši prenočevala v ovčarskih kolih.

»Toda jutri morata priti; skuham vama kavo in rečem materi, da vaju povabi na kosilo.«

»Rada plačava, samo da kaj dobiva, gospodična Tilka!«

»To nima pomena! Toda priti morata!«

Obljubila sta in spremila Tilko nekaj pota. Šla je v sredi med tremi študenti, vsa ognjenordeča v glavo, kakor še nikdar ne v življenju. Bilo ji je tako veselo pri srcu in tako lahko v telesu, da bi bila najrajši zletela. Šele pozneje ko je hodila sama, je začutila, da ji postajajo noge čimdalje težje in da ji pred očmi postaja vse čimdalje nerazločnejše.

(Nadaljevanje.)

Smrt in pogreb zvestega Marijinega otroka

Dne 13. decembra na god sv. Lucije je v Stični po težkem trpljenju lepo vdano v Gospodu zaspala komaj 23 let stara Štefka Drenik, zvest Marijin otrok. Kar je molila sv. Cerkev ta dan o sv. Luciji, lahko naobrnelo tudi na našo rajno Šefko: »To je pametna devica, ki jo je Gospod našel čuječo; ki je vzela s svetilko (vero) tudi olje (posvečujočo milost), in po prihodu Gospodovem je vstopila z njim na ženitnino.« Mirno je pričakovala smrti, da, hrepenela je po njej. Kolikokrat je klicala na pomoč svojo nebeško Mater Marijo! Njej se je s popolnim zaupanjem izročala. Še na praznik Brezmadežne, pet dni pred smrtjo, je na bolniški postelji obnovila posvetitev in nebeški Materi obljubila zvestobo: »Danes te izvolim za svojo Gospo, Zavetnico in Mater.« In Marija ji je bila res dobra, najboljša mati.

Ker je bila Štefka tudi članica pevskega in prosvetnega društva, so vsi kar tekmovali v pravi krščanski ljubezni, kako bi dobri sestre, tovarišici in prijateljici pripravili lep, dostojen pogreb. In bil je ta pogreb res znak katoliške vzajemnosti in občestvenosti. Četudi rajna Štefka ni bila iz bogate družine, vendar takega pogreba Stična še ni videla. Pričal je o iskreni, krščanski ljubezni, ki jo moremo najti le v katoliški družini, v katoliških organiza-

cijah. Vsa katoliška društva so poslala lepe vence, celo Marijin vrtec svoji starejši sestri. Dekleta iz raznih vasi, posamezne prijateljice, vse so hotele dati v slovo dobri sosestri in prijateljici venec kot izraz ljubezni. Pri pogrebni sv. maši je bila naša velika stiška cerkev nabito polna, kakor le ob največjih slavnostih. Toda kar je bilo najlepše, najbolj ganljivo: med sv. mašo smo videli pri obhajilni mizi vso žalujočo družino — mater, sestro in oba brata — vso Marijino družbo, pevke in nekatere pevce, ki so darovali sv. mašo in sv. obhajilo za rajno Šefko. Pevski zbor je zapel prav ganljive žalostinke pri hiši žalosti, v cerkvi in na pokopališču. V sprevedu smo videli zastave Marijinega Vrtca, dekliske in fantovske Marijine družbe. Pri odprtem grobu je spregovoril voditelj Marijine družbe nekaj besed tolažbe in poguma, da je Štefka srečno dospela do zadnje postaje v večno domovino. Po govoru so vsi skupaj zapeli lepo Marijino pesem: »Če gori ljubezen, ... Mati ne pozabi me!« Tako ta pogrebni dan skoraj ni bil dan žalovanja, ampak bolj dan zmaže, krščanskega upanja v vstajenje.

Res, lepo je živeti pri Mariji, še lepše pri njej umreti.

„Tako naj sveti vaša luč . . .“

(Manci Dağarinovi — zvesti hčerki Marijini na Jesenicah — v zadnje slovo!)

Tvoje telo počiva pod črno rušo. Toda spomin na Tvoje čisto deklisko življenje, posvečeno vseskozi Večni ljubezni in Tvojim dragim, nam sveti kot jasna lučka v temni noči.

Kakor je bilo tiho in skromno vse Tvoje življenje, tako tiho si se poslovila od nas. Dolgo si nosila kal bolezní v sebi. Šla si iskat zdravja, a našla si smrt. — —

Božja pota so nam nerazumljiva!

Do smrti vnetá in zvesta družbenica si nam zapustila lep zgled v spolnjevanju plemenite naloge otroka Marijinega: »In skrbela bom po svojih močeh, da Ti bodo, o Marija, služili tudi drugi!« Nisi se strašila ne žrtev, ne dela, ko si mesec za mesecem donášala sama v skoraj vse hiše v tvoji rodni vasi verske

časopise, ko si leto za letom prosila zanje naročnine v kljub vsem oviram in trdim besedam.

Duša Tvoja, prepojena z močjo in milostjo od Boga, je zmogla to.

V zgodnjih jutranjih urah je hitel Tvoj korak v pol ure oddaljeno cerkev, pa bodisi v zimskem ali letnem času. Ob angelski mizi si črpala moči za vso težo dnevnih opravil, v studencu Večne ljubavi si zajemala in donášala mir in ljubezen v svoj družinski krog.

Pesem Marijina Te je spremljala skozi življenje.

Sedaj se raduje Tvoja duša pri nebeški Materi. O, počivaj v miru in v objemu svojega Boga! Prosi Njega za nas, ki se še borimo s svojimi slabostmi, da vztrajamo na pravi poti in se nekoč snidemo s teboj.

F. P.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

V tajnem konzistoriju 16. decembra 1935, ko je bilo imenovanih 20 novih kardinalov, se je papež Pij XI. v svojem nagovoru spominjal raznih veselih dogodkov preteklega leta, med njimi tudi prelepega Evharističnega kongresa v Ljubljani. Ne manjka pa tudi ne stvari, ki so bile bridke in napolnjujejo srce z žalostjo, n. pr., kar se dogaja na Ruskem, v Mehiki in deloma v Nemčiji. — Nato je rekel sv. oče:

»Ne bomo pa nadaljevali žalostnih primerov in posebno tudi ne kazali na zapletljaje, ki ne pretresajo samo Evrope in Afrike, marveč vznemirjajo ves svet. Ne dotikamo se teh stvari zato, ker je — ob toliki nejasnosti dogodkov in ob toliki nezanesljivosti ljudi — nevarno, da naših besed, naj se kakorkoli glase, ne umevajo pravilno, ali jih javno popačijo. Sicer smo pa to, kar se je od nas v tem oziru na pravičen in postaven način v službi resnice, pravičnosti in krščanske ljubezni moglo pričakovati, opetovano razglasili, in mi vemo, da so bile naše — ob raznih prilikah izgovorjene — besede po časopisih tako na široko razglašene, da so dospele do vseh onih, kateri niso le voljni, da slišijo resnico od nas, marveč jo tudi odkritosrčno in z živim zanimanjem slišati žele. To naj bo v opozorilo vprav takim, ki se — kot se zdi — še vedno čudijo in zgledujejo, kakor da bi ne bili dolžnosti svojega božjega poslanstva v učeniški službi vernikov — izpolnili. Toda — kakor teh dolžnosti v preteklosti nismo zanemarjali, tako jih tudi v bodoče ne bomo. Prav tako hočemo zdaj, preden ta nagovor končamo, vsem ljudem, ki so blaže volje, naj bodo v tej ali oni deželi, to ponovno povedati, da gojimo vročo željo po miru pravičnosti, resnice in krščanske ljubezni, da se zato trajno prizadevamo in da v ta namen prisrčno Boga prosimo.«

Vzvišenosti katoliškega duhovstva je posvečena nova okrožnica svetega očeta, ki je bila objavljena v božičnih dneh. V prvem delu govori papež Pij XI. o duhovniku kot služabniku Jezusa Kristusa; poklican je, da nadaljuje Jezusovo odrešilno delo, da opravlja sveto mašo, ki se pri nji obnavlja daritev Jezusova na križu. Duhovnik je delilec božjih skrivnosti, svetih zakramentov; je posredovalec božjih milosti zlasti v zakramentu svete pokore. Posebno važno službo opravlja duhovnik kot oznanjevalec božje besede, in končno kot mož molitve, da posreduje med Bogom in ljudmi.

V drugem delu pa najvišji pastir katoliške Cerkve našteva vrline in čednosti, ki se mora

v njih odlikovati vsak katoliški duhovnik. Potrebna mu je svetost, saj mora posnemati Jezusa, ki se po njegovih rokah daruje vsak dan na oltarju kot čista daritev. Med krepostmi, ki naj dičijo svečenika Gospodovega, mora imeti odlično mesto pobožnost; z njo in z vzorno čistostjo mora združevati nenavazanost na zemeljske dobrine. Gorečnost za čast božjo, duh pokorščine in končno potrebna izobrazba — to so vrline, ki so bile in so še osobito danes potrebne poslancu Gospodovemu.

Končno priporoča sveti oče vsem, ki so poklicani za vzgojo duhovskih kandidatov, naj skrbe, da bodo semenišnikom priljubili zglede vzornih duhovnikov, kakor sv. Janeza Vianney-a, bl. Jožefa Benedikta Cottolengo, sv. Janeza Bosco, ki naj jih posnemajo v izvrševanju duhovskega poklica.

Po blagoslov k svetemu očetu. Navada, ki je bila vpeljana julija l. 1932, da sprejema papež Pij XI. novoporočene žene in neveste v posebni avdijenci, se je tako udomačila, da je bilo do septembra 1935 deležnih blagoslova pri svetem očetu 31.357 parov. Med temi je bilo 2520 parov iz inozemstva.

Med blažene. V sosedni Avstriji se trudijo za kanonizacijo več, v sluhu svetosti umrlih oseb. Med njimi so: škof Rudiger iz Linca, nadvojvodinja Magdalena, dunajski redemptorist o. Janušek, in kmečko dekle Marija Lichteneger iz Šmartna na Zg. Štajerskem. — Blažena Hema Krška bo pa prišteta med svetnice.

Spregledujejo. 29 višjih dostojanstvenikov protestantske episkopalne cerkve v Severni Ameriki se pripravlja, da prestopijo v rimskokatoliško Cerkev. V posebnem proglasu izjavljajo, da protestantstvo v Zedinjenih državah v kulturnem, нравstvenem in verskem pogledu razpada.

V zavodu sv. Jeronima v Rimu, kjer so nastanjeni hrvatski duhovniki, ki nadaljujejo višje bogoslovne nauke v Rimu, so imeli 29. decembra 1935 izredno svečanost. Ta dan je namreč bil v zavodski cerkvi ustoličen novi kardinal iz Buenos Airesa, Msgr. Coppelo, ki mu je z dekretom svete stolice dodeljen naslov cerkve pri zavodu sv. Jeronima. Pozdravil ga je rektor zavoda Msgr. dr. Magjerec, ki je ta dan obhajal 50letno rojstva. Navzoči so bili tudi slovenski duhovniki in bogoslovci, ki bivajo v Rimu. — Staro poslopje zavoda sv. Jeronima bodo morali zaradi regulacije podreti. Novo bodo zidali v bližini.

To so »rekordi«, ki kaj pomenijo! Škof dr. Gašper Klein v Paderbornu na Vestfalskem je nedavno posvetil že 71. cerkev. Ta poslednja je sezidana v delavskem predmestju Paderborna. Vredno je poudariti, da je delavstvo samo mnogo pripomoglo do lepega sveetišča. V prostih večernih urah so prihajali vsi dobri verniki prostovoljno in brezplačno na delo.

Prvi dom Katoliške akcije so uredili na Dunaju. Prostore so dobili v bivšem kolegiju kalasantincev. Služili bodo v prvi vrsti delavstvu in delavski mladini da bodo imeli tam priliko za kratko zbranost v dneh tihe samote, in za kulturne sestanke.

★

Polna zanimivost so bila ameriška pisma ljubljanskega škofa, ki so bila objavljena v »Slovcu« zadnje mesece. Ob branju živahnih spisov smo se v duhu prestavili med naše vrle rojake, ki so naseljeni po vseh državah Sev. Amerike. Kar domača so nam že postala imena št. Pavel, Milwaukee, Waukegan (ameriška Vrhnika), Chicago, Joliet (slovenski ameriški Rim), Lemont, Detroit, Cleveland, Pittsburg, New-York i. dr. kraji, kjer imajo naši rojaki svoje slovenske dušne pastirje, svoje katoliške šole, skrbno urejeno službo božjo in lepo narodno vzajemnost.

Skoraj povsod je odnesel naš vladika najboljše vtise. Priznalno se izraža o slovenskih duhovnikih, ki so mnogo trpeli in žrtvovali in skromno živeli, da so mogli zbrati dovolj sredstev za zidavo cerkvá, župnišč in šolskih poslopj.

Mi Slovenci v domovini in Ameriki bomo posebno pozorni na delo novega marquetteškega škofa Plangesa (rodom Poljaka), »ki naj ga Bog razsvetli, da bo mogel čimprej dovršiti školijski proces v zadevi beatifikacije našega rojaka-škofa Barage in prošnjo ponovno predložiti Rimu. Ko bo naš Baraga dosegel čast oltarja, se bodo naši rojaki v Ameriki še z večjim ponosom zavedali slovenskega imena, ker bodo tudi Američani nanje, kot sorojake novega svetnika, bolj pozorni.«

Iz Chicaga ob Michiganskem jezeru se je dne 27. nov. 1935 ljubljanski vladika v spremstvu številnih slovenskih duhovnikov napotil proti mestu Marquette ob Gornjem jezeru. Zapadel je bil že sneg na debelo. Med potjo so se ustavili tudi v indijanski naselbini L'Anse, blizu sedanjega Baragatowna. Kraj, kjer je postavil Baraga l. 1844 svojo misijonsko cerkev za Indijance, je izbral msgr. Režek, da je postavil (1928) lepo sirotišče za indijanske otroke. V zavodu je 60 otrok, ki so se oblekli v indijanske uniforme s perjanico na glavi. G. škofa Rožmana so navdušeno pozdravili in

zapeli več pesmi v indijanskem jeziku. Tudi so mu izročili več zanimivosti v spomin. Prezvzvišeni se je dal z njimi slikati. Ob slovesu so mu zaklicali: Živijo!

V mestu Marquette so gostje že od daleč opazili pogorišče velike stolnice, kjer je Baraga pokopan. Tudi grobnica pod velikim oltarjem je močno prizadeta. Strop nad njo je zgorel, marmorne stene so osmojene in sajaste. Gostje so opravili na grobu pobožno molitev zlasti zato, da bi Baraga nad grobom dobil svoj oltar.

Tridesetletnica na čast bl. Marka Križevčana. V rimskem Germaniku so imeli gojencibogoslovci 28. nov. 1935, na god bl. Marka domačo svečanost v spomin, da je bil pred 30 leti prištet med blažene njih nekdanji sobrat. Slavnostna akademija, pri kateri je germaničar Marko Stjepan Krizin iz zagrebške nadškofije v svojem govoru proslavljajlasti globoko ljubezen bl. Marka do Cerkve in papeža, je imela namen pripomoči, da bi se pospešila kanonizacija hrvatskega rojaka.

Bl. Marko Križevčan je dosegel palmo mučeništva v boju zoper protestantstvo. Rodil se je l. 1585 v Križevcih na Hrvatskem. V Gradcu je bil sprejet kot dijak v Marijino družbo; tam je tudi dosegel doktorat. Bogoslovne nauke je nadaljeval v Rimu. 7. septembra 1619 sta obenem z Markom bila mučena dva očeta jezuita, ki sta bila misijonarja v Košicah, namreč Melhijor Grodecky in Štefan Pongratz.

Delavci v vinogradu Gospodovem. V adventu so imeli nove maše gg.: Vrtovec Stanko iz Velikih Žabelj, Simčič Anton s Kojškega, Lukežič Ivan iz Bilj. Sveto mašniško posvečenje so prejeli v Gorici.

Ljubljanska škofija. G. Kraljič Janez, mestni kaplan šentjakobski v Ljubljani, je dovršil višje bogoslovne nauke in dosegel doktorski naslov na bogoslovni fakulteti ljubljanskega vseučilišča.

Zlato mašo je opravil 10. jan. 1936 na Brezjah Jožef Grašič, župnik v p. na Sp. Brniku, častni kanonik tržaškega stolnega kapitlja. G. zlatomašnik je služboval v Istri, najdalj v Bermu (40 let). Njegovo vsestransko, vneto in vzorno delovanje označimo najbolje, če pravimo, da je bil istrski Krek. Povojne razmere so ga bile prisilile, da se je umaknil. Takrat je zaplakala vsa Istra.

Štiri samostojne župnije so ustanovljene na Goriškem, in sicer: Kronberg pri Gorici (župnik Vinko Vodopivec), Osek (župnik Fr. Franke), Lokavec pri Ajdovščini (župnik H. Črnigoj), Mirnik v Brdih (žup. Ant. Češornja). — Novomašnik Vl. Makovec je nastavljen kot stolni vikar v Gorici. Za kaplana v Štandrežu pri Gorici je nastavljen g. Kristofor, ki ne zna

slovenski; v Doberdob pa je prišel za župnega upravitelja Marcel Biancarosa, ki tudi ni zmožen slovenščine, dasi je župnija skoro docela slovenska.

MARIJINE DRUŽINE

Naša marijanska mladina. Polni zadovoljstva smo brali, kako je tudi naše slovensko dijaštvo proslavilo svoj glavni kongregacijski praznik 8. dec. Skupne svečanosti in pobožnosti, izbrani govori, akademije, predvsem pa vrste naših sodalov pri obhajilni mizi: vse se je izvršilo lepo, vzpodbudno, zgledno in ganljivo. Blagor junaški mladini, ki se ob zmedah in zmotah marksističnih in komunističnih struj oklepa najboljšo Matero, ki je zvezda vodnica na razburkanih valovih sedanjega življenja.

Pri tem nam je na mislih oni del mladostnikov, ki smatrajo v svoji objestnosti vsak nov, četudi zmotni pojav za nekako naprednost in modernost, pa so v resnici le pomilovanja vredni. Naj bi jim prišlo do ušes, kar je dr. Pogačnik na praznik Brezmadežnega spočetja Marijinega dijakom-kongreganistom pojasnjeval v svojem govoru pri akademiji v Unionu. Rekel je med drugim: »Liberalizem, ta pestovani malik 19. stoletja, ki je pred njim poklekovalo zlasti izobraženstvo, je danes na mrtvaškem odru... Ker je vera za človeka naravna potreba, zato si v naših dneh nekateri postavljajo na božji prestol »nacij«, »raso« (samo narod in zopet narod); drugi si ustvarjajo bajko o komunističnem raju in o boljševiskem odrešenju ter si z njim tolažijo bloede, prazne duše.

V tej duhovni zmedi stoji trdno svetilnik Kristusove Cerkve. Njena skrivnostna moč je evharistično življenje in vzgoja v šoli nebeške Matero. Mladina, ožarjena od luči tega svetilnika, okrepjena z nebeško močjo svete Evharistije, utrjena v šoli nebeške Matero — v kongregaciji — je poroštvo lepših dni katoliške zgodovine pri nas!

Ig. Iz marijanske kronike: 8. decembra je imela naša družba skupno sv. obhajilo med sv. mašo, ki smo jo skupno in na glas brale; vmes smo pa prepevale Marijine pesmi. Vse smo bile zbrane in ni nas malo, saj je bilo na praznik Marijinega vnebovzvetja, 15. avg. 1935, sprejetih zopet lepo število kandidatk v našo družbo. Po krasnem, v dno duše segajočem govoru našega voditelja, ki je prevzel vse navzoče, je 31 deklet izbralo Marijo za svojo Gospo, Zavetnico in Mater; me druge smo pa obnovile posvečenje.

Po slovesnosti v cerkvi smo pa počastili Marijo še z marijansko akademijo v »Katoliškem domu«. Ker je dan sprejema velik in pomemben za vso župnijo, je pri akademiji so-

delovala vsa župnija: šolski otroci, cerkveni pevski zbor in naši dijaki, ki so uprizorili misterij: »Marijin vitez«. Nepozabna pa je zborna deklamacija novih družbenic, ki so v »Pozdravu Mariji« (M. Elizabeta) zagotovile ob društveni zastavi zvestobo nebeški Materi.

Metlika. Glavni praznik kongregacij (8. decembra) je bil tudi za našo družbo milostipoln dan. Z dobro pripravo po duhovnih vajah smo pristopile k svetemu obhajilu in pripeljale Mariji 16 novih tovarišic. — 18. dec. se je pa poslovila od nas Ana Nemanič iz Drašč. Po dolgoletni bolezni je šla po plačilo k Mariji. — Pri delu za »Bogoljuba« daj Bog dober uspeh!

Duhovna obnova v Pišecah. Od sv. misijona, ki so se ga naši farani prav pridno udeleževali lani v spomin 125 letnice posvečenja naše cerkve, se zbirajo pri Gospodovi mizi vsak mesec: prvo nedeljo možje in fantje, drugo žene, tretjo dekleta in četrto otroci. Tako hočemo vsak mesec ponoviti sv. misijon. Ob prvih petkih, ko se izpostavi sv. Rešnje Telo pol ure pred sv. mašo, opravljamo sv. uro skupno. Vsako prvo nedeljo v mesecu ponavljamo med sv. mašo po mašnikovem obhajilu skupno posvetitev župnije presv. Srcu Jezusovemu, da bi to storile v svojih domovih tudi že posvečene družine in bi se čimprej pridružila druga polovica še neposvečenih družin. Od Evharističnega kongresa v Mariboru imamo vsako drugo nedeljo zborna mašo z ljudskim petjem. — Da so se te skupne pobožnosti mogle vpeljati in da se čedalje lepše razvijajo, imajo posebne zasluge dekleta Marijine družbe. Ta deluje zlasti v odseku za vedno češčenje in zadostilno sv. obhajilo, v pevskem, časniškem in misijonskem odseku. Vse članice, 87 po številu, pa so v Terezikinem odseku. Prav lepo število šteje tudi Zveza »duš-zrtev«. — 8. decembra se je kongregaciji na novo pridružilo 15 deklic. — Na praznik sv. treh kraljev je stopila pred poročni oltar Ogorevc Marija, ki se je od svojega vstopa v Marijino družbo l. 1921 ves čas veliko žrtvovala za njeno apostolsko delo, zlasti za misijonske zbirke. — Naj bi se kraljestvo božjega Srca v župniji tako čedalje bolj utrjevalo po Materi Brezmadežni!

IZ KRALJESTVA SVETE LJUBEZNI

Bolniki potrebujejo in pričakujejo naše izredne ljubezni, strežbe in tolažbe. Božji Zveličar bo skrb za bolnike posebno poplačal: »Bolan sem bil in ste me obiskali — pridite blagoslovljeni...!« Skrb za trpeče je znamenje plemenitega srca in spada med najlepša dela krščanske ljubezni. Bolnikom donaša veliko tolažbe tudi listič »Priatelj bolnikov«. Izhaja le 6krat na leto in stane le

6 Din. Naročnina naj se pošilja v: Ponikve, p. Videm-Dobrepolje.

Pomožna akcija v Nemčiji je nudila v letu 1933/34 pomoč 16,600.000 potrebnim, v letu 1932/33 pa 13,800.000. Leta 1934/35 so nabrali zanjo v 5 mesecih 367,000.000 mark (do 7 milijard dinarjev), en sam dan je dal 4 milijone mark. Sodelovalo je pri zbirki 1,338.335 oseb, med njimi samo 5198 plačanih. Sodelovalo je vse prebivalstvo, namen pa je akciji poleg pomoči ostvariti narodno občestvo.

MARTIN KOJC IN LURDSKI ČUDEŽI

Martin Kojc, ki se je v Berlinu pečal z zdravljenjem živčnih boleznih, je lani izdal knjigo »Das Lehrbuch des Lebens« (Učbenik življenja). Ker so na svetu armade trpečih ljudi, so se zanjo skoro stepli, kakor da je evangelij. Res najdete notri marsikatero lepo, dobro misel, je pa tudi polna zmot. Pa ne mislite, da jih bom kar povrsti zavračal, ne, saj še prostora nimam. Le eno zмотo naj omenim in kratko objasnim! Zapisana je na str. 58:

»Molitve v Lurdu in na drugih čudežnih krajih so le sredstva za namen, da v bolniku zbude prepričanje, da bo ozdravel. Če bolnik v ta sredstva veruje, mu pomagajo, če ne veruje, mu ne pomagajo. Zakaj telesa mu ne pozdravijo ta sredstva, ampak prepričanje, da ozdravi.«

Martin Kojc si pomaga pri zdravljenju s to metodo, s takim prepričanjem. Toda pogledjmo, kakšna je razlika med njegovimi ozdravljenji, v kolikor se mu posrečijo, in med lurskimi čudeži. Od l. 1882. posluje v Lurdu stalni zdravniški urad. Tu preiskujejo številni zdravniki in znanstveniki bolnike, ki pridejo v Lurd in prinesejo zdravniška spričevala, pred in po ozdravljenju. Pri roki imamo podatke za leta 1890—1914. V tem času je imelo na tem uradu opraviti 6983 zdravnikov, med njimi je bilo 1693 inozemcev. Do l. 1913. so ugotovili 4445 ozdravljenj, ki so zbudila pozornost; izmed teh se jih le 285, to je komaj petnajsti del, nanašata na živčne bolezni, vsa druga pa na organske.

Marsikatero izmed izboljšanj se pač more označiti le kot naraven uspeh, ne pa čudež, zlasti če izboljšanje ni bilo trajno. To je razumljivo zlasti pri živčnih obolenjih, pa tudi pri nevrozah (tu sem spada histerija, božjast, Vidov ples i. dr.), ki lahko vprizore čudne motnje v delovanju tega ali onega organa.¹ Kdo bi tajil, da je tu mogoča sugestija (umišljava), prepričavanje, tudi z molitvijo! Toda,

kdo bi mogel naravno razložiti mnogoštevilne primere, v katerih so najtežja organska (ne samo živčna, ali delovnanjska) obolenja izginila v trenutku? V trenutku, pravim, in tako, da se niso več povrnila. S sugestijo komu počasi in začasno ozdravite živčne bolezni in motnje v delovanju kakega organa, nikoli pa ne dosežete hipnega trajnega ozdravljenja organskih obolenj.

In v Lurdu ali z uporabo lurdske vode izven Lurda, se je pozdravilo že polno takih boleznih. L. 1891. n. pr. je prišla v Lurd po zdravje Klementina Trouvé, ki jo je kesneje v svojem romanu lažnivo popisal Zolá kot Sofijo Couteau. Gospa Lallier, ki jo je pomagala spraviti v kopel, pripoveduje: »Videla sem na njeni desni peti široko rano, ki se je zaprla, dejala bi, pred mojimi očmi: meso se je sprijelo in je bilo videti, kakor da se je samo zasil.« Pred Lurdom pa je bilo vsakršno zdravljenje popolnoma brezuspešno!

Približno šest sto zdravnikov je izrečno in javno priznalo n a d n a r a v n i značaj lurdskih ozdravljenj. Med njimi so strokovnjaki v vprašanih sugestije, hipnotizma in podobnih metod. Sploh pa je polno primerov, ko so ozdraveli otroci ali nezavestni, ki za sugestijo sploh niso sprejemljivi (Dr. Henri Bon, Précis de médecine catholique, Paris, Alcan, 1935).

Kojčevih bolnikov ni opazovalo in ne preiskavalo 6983 zdravnikov. Sploh v njegovi knjigi zastoj iščete natančnejših podatkov o ozdravljenju kake osebe po Kojčevi metodi, v lurdskem zdravniškem uradu pa je popisanih samo do l. 1913 nad 4445 ozdravljenjcev in je pri vsakem povedano, kako mu je ime, kje je doma, kateri zdravniki so ga že poprej zdravili, za katero bolezni, kateri so ga preiskali v Lurdu pred in po hipnem ozdravljenju itd.

Za katoličana lurdski čudeži niso dogma, verski nauk; če ne verjame, da so ti dogodki n a d n a r a v n i, zaradi tega še ni krivoverec. Kljub temu moramo odločno zavrniti vsakega, ki trdi kaj takega kakor Martin Kojc v spredaj navedenih stvkih. Ne mislim, da je to storil s slabim namenom. A, če o lurdskih dogodkih na stotine odličnih zdravnikov izjavi, da jih ni mogoče naravno razlagati, bi vendar lj. Martin Kojc s svojim učbenikom ne smel ljudi prepričevati, da spadata njegova zdravljenja v isto vrsto kakor čudežni dogodki v Lurdu. Jos. Šimenc.

NAŠE SLIKE

K sliki na ovitku in k pesnitvi na 1. strani nekaj pripomb. Slika predočuje svetega Gabriela (žalostne Matere božje), ki se imenuje tudi Alojzij n a š i h d n i. — Dokler je

¹ Dr. L. Paneth, Seelen ohne Kompass, str. 26.

bil Francišek Possenti (t. j. njegovo rodbinsko ime) med svetom, je okušal tudi ničemurnosti sveta, ni pa napravil zaklada nedolžnosti.

Rodil se je l. 1838 v Assisiju. Njegov oče je bil asiški župan. Mati Agneza iz plemenitega rodu je imela 13 otrok; Francišek je bil enajsti. Vzgajala jih je sila skrbno po naukih svete vere. Kmalu jo je pa smrt ugrabila. Vse vzgojno breme je slonelo sedaj na ramah očeta, ki je otroke učil z zgledom in besedo. Zjutraj je dolgo molil, nato je peljal vso družino v cerkev k sveti maši. Skupno je molil z njimi tudi zvečer; učil jih je in opominjal.

Francišek je bil precej razdražljiv; takoj je bil užaljen, a kmalu spet dober. Bolj nevarna je pa bila zanj ničemurnost, ki se ga je oprijela. Ker je bil močno nadarjen, je v šoli dobival razna odlikovanja; poleg tega je njegova zunanost, ljubeznivost in lepo vedenje pripomoglo, da so ga vsi cenili. To mu je bilo seveda všeč; pa je tudi sam skušal ljudem ugajati. Obleko je hotel imeti po najnovejšem kroju, lase lepo počesane in namazane. Loteval se ga je tudi pohlep po zabavi: ljubil je veselo družbo, zahajal v gledališče, bral romane; tudi za ples se je zavzemal.

Kaj ga je pa spremenilo?

Dvakratna bolezen mu je vcepila strah pred smrtjo. Sklenil je, če mu Bog podeli zdravje, da se hoče odmakniti svetu in postati redovnik. Ozdravel je, na svojo zavezo je pa pozabljal. Močno ga je pretresla tudi smrt ljubljene sestre Marije. Spoznal je v tem opomin od zgoraj. Končno je vendar zmagala milost božja. Začel je bolj pogosto prejemati svete zakramente; tudi se je zvesto udeleževal shodov Marijine družbe. Sedaj je Marija posegla vmes. Na praznik Marijinega vnebovzetja l. 1856 (bilo mu je 18 let) so imeli v Spoletu, kamor je bil njegov oče kot uradnik premeščen, slovesno procesijo z milostno podobo Matere božje. Med gledalci je bil tudi Francišek. Ko so nesli Marijino podobno mimo, se mu je zazdelo, kakor da ga je Marija ostro pogledala. V srcu mu je pa nekaj reklo: »Svet ni zate; pojdi v samostan!«

Vse to ga je tako pretreslo, da je šel v cerkev in se bridko zjokal. Posvetoval se je nato s svojim spovednikom; razodel je tudi svoj sklep očetu, ki se ni nič več protivil.

Francišek je romal najprej v Loreto in tam opravil življenjsko spoved, nakar je vstopil kot novinec v red pasijonistov, ki je njih glavna naloga — češčenje trpljenja Kristusovega in Ž. Matere božje. Od tega trenutka je živel kot svetnik. Na god žalostne Matere božje je prejel redovno obleko in obenem ime Gabriel Ž. M. b.

Vesele narave Gabriel tudi kot redovnik ni zatajil; zatiral je pa razigranost, naglo jezi-

co in vsako lahkomišljenost. Njegove glavne vrline so bile: vestnost v vsem, ponižnost, pokorščina do pičice, zatajevanje, zbranost. V šestih letih samostanskega življenja pa ni imel nobene prilike za kakšna izredna dela. Se vsakdanje čednosti je znal modro prikrivati.

Ko se je krepila duša, mu je pa jelo pešati telo. Ljuba nebeška Mati mu je izprosila presrečno zadnjo uro. V roki je imel njeno podobo, jo pritiskal na ustnice in klical: »O Mati moja, pridi kmalu!«

Umril je 27. febr. 1862. Trideset let nato je bil že prištet med blažene, ker so se na njegovo priprošnjo godili očitni čudeži. Leta 13. maja 1920 ga je pa papež Benedikt XV. prištel med svetnike.

Sv. Valentin (14. febr.) Fot. dr. Stelè. Podobnih slik raznih ljudskih svetnikov je pred dobrimi sto leti napravil na stotine znani Layer iz Kranja. Bil je tako spreten slikar, da je večkrat kak naročnik z dežele zjutraj naročil sliko svojega patrona, popoldne pa jo je že mogel vzeti s seboj domov.

Novi praporček Marijinega vrtca v Stari Loki. Fot. Šelhavs. Ličen praporček je domače delo. Vezeno je napravila učiteljica Anica Gaber, kovinske dele Anton Gaber. Le slike so delo Greti Wanisch iz Ljubljane.

RAZNO

Ali poznate »Slovenski dom«? Tako se imenuje dnevni list »novičar«, ki izhaja od 1. jan. dalje v Ljubljani vsak delavnik opoldne. Tiska se v Jugoslovanski tiskarni. Za Ljubljano, za mesta, za industrijska središča, za kraje ob železnici in tam, kamor popoldne privozijo avtobusi, je ta list kaj priporočljiv in ga bodo lahko naročili tudi revnejši sloji, saj stane samo Din 12.— na mesec.

Društvo za zgradbo župnijske cerkve sv. Družine v Mostah se vsem darovalcem, ki so se odzvali na prošnjo v oktobrski številki »Bogoljuba«, najtopleje zahvaljuje. Denar je bil poslan predvsem po položnicah in sicer: 10.381 Din. Osebo je bilo izročeni 300 Din; neimenovana oseba iz Sodražice je darovala 100 Din. Skupno torej 10.781 Din. Ponovno vsem: Bog plačaj!

Duhovne vaje za dekleta bodo v februarju od 15. do 19.; v marcu pa od 24. do 28. Za žene bodo samo v marcu, in sicer za praznik sv. Jožefa: od 17. do 21. marca. Priglasite se takoj na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

ZAHVALE IN PROŠNJE

L. B. se zahv. † škofu Frideriku Baragu in Tereziji Ledochowski za zdravje svoje in hčerkin. (Priporoča se še nadalje v varstvo.) — Kongre-ganist Janez Triler iz Stare Loke se zahv. crn-

grobski Mariji za ozdravljenje od smrtnonevarne bolezni. — L. Fr. G. se zahv. presv. Srcu Jezusovemu, sv. Antonu, sv. Tereziji D. J. in Tereziji Ledochowski za dobljeno zdravje brez operacije.

Zahvaljujem se sv. Antonu Pad. in sv. Tereziki D. Jezusa za čudežno pomoč v prav teži zadevi, vse v največjo čast sv. Trojice. — S. A.

T. R. se priporoča sv. Tereziji za ozdravljenje bolezni. Prosi tudi molitve dobrih vernikov.

M. B. J. se zahvaljuje Materi božji, sv. Antonu P. in služabnicama bož. Tereziji Ledochowski in Marjeti Sinclair za uslišano prošnjo.

DOBRE KNJIGE

Drobc. 62 petminutnih govorov. — Ko so v ljubljanski stolnici pri zadnji poldvanajsti maši vpeljali kratke pridige, jih je prevzel kanonik dr. M. Opeka. Natisniti jih je dal 62. Ako jih pazljivo in počasi bereš, se ti zdi, kakor da udarja mogočna, izklesana, občutena beseda našega slovečega propovednika in pisatelja na tvoja ušesa. Vemo, da je hotel pisatelj s to novo knjigo ustreči v prvi vrsti cerkvenim govornikom, ki utegnejo tu in tam, kjer je ob nedeljah več zaporednih maš, vpeljati take kratke pridige.

Sodimo pa, da so »Drobc« prav primerni za kratko duhovno berivo ob nedeljah, predvsem bolnim osebam, dalje takim, ki žive v tujini med drugimi narodi, ali takim, ki slabo slišijo, in končno vsem, ki se hočejo ob nedeljah in praznikih nekoliko zatopiti v versko in cerkveno razmišljanje.

Cena Din 24.—, v polplatno Din 32.—.

Vseh zvezkov istega pisatelja je izšlo že 25. Naročajo se v »Jugosl. knjigarni« ali v trgovini »Ničman« v Ljubljani.

Lexikon für Theologie und Kirche. VII. Band: Mauretaniën bis Patrologie. Mit 8 Tafeln, 17 Kartenskizzen und 120 Textabbildungen. Cena 30 oz.

34 M. — To temeljito, znanstveno delo gre proti koncu. Sedaj, ko je pred nami že vseh 13 zvezkov velikega Herderjevega leksikona, upamo, da bodo ostali trije deli teološkega leksikona kmalu izšli. V tem zvezku so obširneje obravnavana vprašanja o modernizmu, monizmu, mistiki, novi sholastiki, optimizmu, panteizmu in še mnogo drugih. Med drugim je omenjen tudi vzorni hrvatski kat. profesor-laik Ivan Merz; opisal ga je škof dr. Srebrnič. Delo toplo priporočamo.

Mohorjeva družba v Celju je med drugim izdala:

1. Josip Jurčič, **Jurij Kózjak**, slovenski janičar. Pripredil dr. Mirko Rupel.

2. Bogomir Magajna, **Graničarji**. Mohorjeva knjižnica, 65. zv.

3. Kocbek-Šašelj, **Slovenski pregovori, reki in prilike**. Mohorjeva knjižnica, 72. zv.

Založba Fahne Mariens, Wien IX./1., Pulverturm-gasse 15, je pred nekaj časom izdala 3 knjizice, ki jih priporočamo:

1. P. Altmann O. Fr. M., **Begleitung Mariens auf dem Kreuzweg**. Navodilo, kako se moli z Marijo priljubljena molitev sv. križevega pota. —

2. P. Lamprecht S. J., **Der selige Johann Ogilvrè S. J.** Kratak življenjepis jezuitskega mučenca, kongreganista, ki je nekaj časa živel v Avstriji. —

3. Zbirka iger »**Ernst und Scherz**«. 11. zvezek. Pod tem naslovom je kongregacijska založba Fahne Mariens izdala že več igrice, primernih za prireditve v kongregacijah. Tudi 11. zvezek za prejšnjimi ne zaostaja.

Kalendar sv. Ante 1936 — je po obsegu in po slikah med prvimi. Priporočamo ga osobito hrvaškimi čitateljem našega »Bogoljuba«. Cena 10 Din pri upravi Glasnika sv. Ante, Sarajevo.

»**Vestnik dejanja sv. detinstva J.**« — pri Ničmanu v Ljubljani.

Odpustki za mesec februar 1936

1. **Sobota, prva v mesecu. Bl. Viridijana.** P. o.: a) vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in prejmejo sv. zakramente ter molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 15. dan.

2. **Nedelja, prva v mesecu. Svečnica.** članom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa po-božno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — P. o.: a) članom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo škapulir. Dalje radi praznika p. o.: a) članom br. sv. R. Telesa pod pogoji kakor 6. dan; b) članom br. naše Ljube Gospe presv. Srca v br. cerkvi; c) članom rožnovenske br. danes ali v osmini; d) članom škapulirske br. karmelske Mater b.; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) onim, ki nosijo beli škapulir, če molijo za osvobojenje sužnjev; g) članom Marijine družbe; h) članom družbe krščanskih družin; i) članom br. sv. Družine; j) članom br. preč. Srca Mar.; k) članom br. za duše v vicah danes ali v osmini; l) članom družbe sv. Petra Klaverja kakor 25. dan; m) istim kakor 15. dan. — V. o.

4. **Torek. Sv. Jožef Leoniški.** P. o. istim kakor 15. dan.

5. **Sreda, prva v mesecu. Sv. Peter Krstnik.** P. o.: a) vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na

čast sv. Jožefu, prejmejo sv. zakramente ter molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 15. dan.

6. **Cetrtek, prvi v mesecu.** P. o. članom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župnijski cerkvi.

7. **Petek, prvi v mesecu.** P. o.: a) članom br. sv. R. Telesa kakor včeraj; b) vsem, ki prejmejo spravno sv. obhajilo, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jez. in molijo po namenu sv. očeta; c) članom br. presv. Srca Jez.

8. **Sobota. Sv. Janez Matski.** P. o. članom br. z belim škapulirjem, če v bratovski ali župnijski cerkvi molijo za osvobojenje sužnjev.

15. **Sobota. Bl. Andrej.** P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župnijski cerkvi, kjer ni redovne.

19. **Sreda. Sv. Konrad.** P. o. istim kakor 15. dan.

22. **Sobota. Sv. Marjeta Kortonska.** P. o. istim kakor 15. dan.

23. **Nedelja, zadnja v mesecu, pustna.** V cerkvah, v katerih je vpeljano tridnevno češčenje zadnje tri pustne dneve, dobe pod navadnimi pogoji p. o. vsi, ki obiščejo sv. R. Telo. — P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

25. **Torek. Sv. Matija.** P. o. članom družbe sv. Petra Klaverja, ako molijo za razširjanje svete vere.

Dobra žarnica

mora biti tako ekonomična in mora
dati toliko svetlobe, kakor žarnica

Tungstam

nitka v dvojni vijačnici

KARITAS

zavaruje

posmrtnino

Za vsa izplačila jamči

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani

Zastopniki v vseh farah

Vsaka
ASPIRIN-
TABLETA

nosi Bayer-jev križ kot ga-
rancijo za pristnost. Proti
vsem bolečinam in prehladu

ASPIRIN

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935.

Ali je Vaša hiša že naročena
na prvi
slovenski katoliški dnevnik **SLOVENEK**
Ako ne, pišite takoj na upravo „Slovenca“
v Ljubljani, da Vam ga pošljejo brezplačno
na ogled. Brezdvomno Vam bo ugajal.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo
podaljšati, bolezni
preprečiti, bolezni
ozdraviti, slabosti
ojačiti, nestalne
moremo učvrstiti,
in nesrečne na-
praviti sročne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrnost, izguba dobrih
prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje,
strah pred boleznijo, slab način življenja in
mного drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo
dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj
značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot
je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo,
ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno,
kako morete v kratkem času in brez ovire
med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti
slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost,
oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo
in nebroj drugih bolestinah pojavov. Zahte-
vajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo
prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 89.

Kdor se zadnji smeje . . .

... uporabljala bom vedno samo

SCHICHT^{OVO}
TERPENTINOVO MILO

za namakanje pa žensko hvalo